

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO
ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE

**ZAKON O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

MOSTAR, 28.avgusta 2013. godine

ZAKON O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPĆE ODREDBE

Član 1. Opšte odredbe

- (1) Ovim Zakonom uređuje se funkcionisanje elektroenergetskog sektora, elektroprivredne djelatnosti, razvoj tržišta električne energije, regulisanje tržišta, opći uvjeti za isporuku električne energije, planiranje i razvoj, izgradnja, rekonstrukcija i održavanje elektroenergetskih objekata, nadzor nad provođenjem zakona i druga pitanja od značaja za obavljanje elektroprivredne djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).
- (2) Prijenos električne energije, aktivnosti vezane za prijenos, međunaodna trgovina, upravljanje, vođenje elektroenergetskog sistema, balansno tržište i tržište pomoćnih usluga nisu regulisani ovim zakonom.

II. CILJEVI

Član 2. Ciljevi

- (1) Ovim Zakonom kao pravnim okvirom se stvaraju uslovi za razvoj tržišta električne energije.
- (2) Uzimajući u obzir odredbu stava (1) ovog člana, ciljevi ovog Zakona su:
 - 1) obezbjeđenje kontinuiranog, sigurnog i kvalitetnog snabdijevanja kupaca električnom energijom;
 - 2) podsticaj razvoja u oblasti elektroenergetike i diversifikacija izvora električne energije;
 - 3) podsticaj za domaća i strana ulaganja;
 - 4) uključivanje u međunarodno tržište električne energije, putem jedinstvenog tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini;
 - 5) ekonomično i racionalno korištenje električne energije;
 - 6) energetska efikasnost;
 - 7) uvođenje konkurencije, transparentnosti i sprječavanje neželjenih efekata monopola;
 - 8) zaštita okoliša u skladu sa propisima i domaćim i međunarodnim standardima;
 - 9) zaštita interesa korisnika sistema i
 - 10) korištenje obnovljivih izvora energije.

III. DEFINICIJE I POJMOVI

Član 3. Definicije

Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju slijedeća značenja:

- 1) "Direktni vod" označava dalekovod koji povezuje izolovano mjesto proizvodnje sa izolovanim kupcem ili dalekovod koji povezuje proizvođača električne energije i dobavljača električne energije radi direktnog snabdjevanja njihovih vlastitih objekata, podružnica i kvalifikovanih kupaca.
- 2) "Distribucija" znači razvođenje električne energije putem srednjenaponske i niskonaponske distributivne mreže sa ciljem isporuke kupcima, ali ne uključuje snabdijevanje.
- 3) „Distribuirana proizvodnja“ znači proizvodnju električne energije u objektima za proizvodnju električne energije priključenim na distributivni sistem.
- 4) "Dozvola za rad (licenca)" znači ovlaštenje nadležnog organa za obavljanje određene elektroprivredne djelatnosti.
- 5) "Elektroenergetski subjekt" znači pravno lice koje je osnovano u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i obavlja najmanje jednu od sljedećih djelatnosti: proizvodnja, prijenos, distribucija, snabdijevanje ili trgovina električne energije.
- 6) „Energetska dozvola“ znači upravni akt koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u daljem tekstu: Ministarstvo) investitoru u postupku prikupljanja potrebnih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta.
- 7) „Energetska efikasnost/upravljanje potražnjom“ znači cjelovit ili integralni pristup, sa ciljem uticaja na količinu i vremenski raspored potrošnje električne energije radi smanjenja potrošnje primarne energije i vršnih opterećenja, davanjem prednosti ulaganjima u mjere za energetske efikasnost u ili druge mjere, kao što su ugovori o **snabdijevanju sa prekidima**, umjesto na ulaganja u povećanje proizvodnih kapaciteta, ukoliko prve predstavljaju najefikasniju i najekonomičniju mogućnost, uzimajući u obzir pozitivan uticaj smanjenje potrošnje energije na okoliš, kao i sigurnost snabdjevanja i aspekt troškova distribucije koji su tim povezani, a što uključuje i smanjenje distributivnih gubitaka.
- 8) „Fizičko lice“ je ono lice koje je registrovano u skladu sa Zakonom o obrtu za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u objektima instalisane snage do 150 kW.“
- 9) "Horizontalno integrisano društvo" znači elektroprivredno društvo ili grupu elektroprivrednih društava koje obavlja najmanje jednu od djelatnosti proizvodnje radi prodaje, ili prijenosa ili distribucije ili snabdjevanja električnom energijom i neku drugu djelatnost koja nije vezana za elektroprivrednu djelatnost.
- 10) "Integrisano privredno društvo" znači vertikalno ili horizontalno integrisano elektroprivredno društvo.
- 11) "Interkonektor" znači opremu koja se koristi za povezivanje elektroenergetskih sistema.
- 12) „ Javni snabdjevač kvalifikovanih kupaca“(u daljem tekstu:Javni snabdjevač) znači snabdjevača koji ima obavezu da snabdijeva kvalifikovanog kupca kada on

- ne odabere svog snabdijevača na tržištu električne energije na način i pod uslovima koje propisuje Regulatorna komisija.
- 13) „Koncesija” znači pravo obavljanja privredne djelatnosti korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanja djelatnosti od općeg interesa.
 - 14) „Komercijalni kupac” znači kupca električne energije koji nije iz reda domaćinstava i javne rasvjete a čiji su objekti priključeni na distributivni sistem naponskog nivoa nižeg od 1 kV.
 - 15) „Korisnik sistema” znači svako pravno lice koje snabdijeva, ili pravno i fizičko lice koje biva snabdijevano putem prijenosnog ili distributivnog sistema.
 - 16) „Krajnji kupac” znači kupca koji kupuje električnu energiju za vlastite potrebe.
 - 17) „Kupac” znači kupca na veliko ili krajnjeg kupca električne energije.
 - 18) „Kupac iz kategorije domaćinstva” znači kupca koji kupuje električnu energiju za upotrebu u vlastitom domaćinstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti.
 - 19) „Kupac koji nije domaćinstvo” znači svako fizičko ili pravno lice koje kupuje električnu energiju koja nije namijenjena za upotrebu u vlastitom domaćinstvu, uključujući proizvođače i kupce na veliko .
 - 20) „Kupac na veliko” znači pravno ili fizičko lice koje kupuje električnu energiju radi preprodaje unutar ili izvan sistema u kom je registrovan.
 - 21) „Kvalifikovani kupac” znači kupca koji može slobodno kupovati električnu energiju od snabdjevača/trgovca kojeg sam izabere.
 - 22) „Kvalifikovani proizvođač” znači proizvođača koji u pojedinačnom objektu za proizvodnju električne energije proizvodi električnu energiju, koristeći otpad ili obnovljive izvore energije na ekonomski primjeren način, uključujući kombinirani ciklus proizvodnje toplotne i električne energije, koji je usklađen sa zaštitom okoliša, a koji takav položaj može steći na osnovu rješenja nadležnog organa.
 - 23) „Malo preduzeće” znači svako privredno društvo koje zadovoljava najmanje dva od tri navedena kriterija: da ima manje od 50 uposlenih, da ostvaruje ukupni godišnji prihod manji od 2 miliona KM i čija je vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine manja od 1 milion KM, a čiji su objekti priključeni na distributivni sistem naponskog nivoa nižeg od 1 kV.
 - 24) „Nekvalifikovani kupac” znači kupca za kojeg se električna energija dobavlja na regulisani način i po regulisanim cijenama (tarifama).
 - 25) „Nezavisni proizvođač” znači proizvođača koji ne obavlja djelatnost proizvodnje električne energije kao javnu uslugu, a koji posjeduje vlastite objekte za proizvodnju električne energije radi prodaje na tržištu.
 - 26) „Obaveza javne usluge” znači zagarantovani nivo usluge koju će elektroprivredno društvo pružiti kupcima u opštem društvenom i ekonomskom interesu radi obezbjeđenja sigurnosti snabdjevanja, redovnosti, kvaliteta i cijene snabdjevanja, kao i zaštite životne sredine, uključujući energetske efikasnost i upotrebu energije iz obnovljivih izvora.
 - 27) „Obnovljivi izvori energije” znače obnovljive nefosilne izvore energije (vjetar, sunce, geotermalni izvori, talasi, plima/oseka, hidroenergija, biomasa, deponijski gas, gas iz postrojenja za preradu otpada i biogas).
 - 28) „Operator distributivnog sistema” znači pravno lice koje posjeduje licencu-dozvolu za djelatnost distribucije i nadležno je za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvoj elektrodistributivne mreže i priključivanje novih kupaca i proizvođača.
 - 29) „Pomoćne usluge” znače sve usluge potrebne za funkcionisanje prijenosnog ili distributivnog sistema,

- 30) "Povezani sistemi" znače određeni broj prijenosnih i distributivnih sistema povezanih putem jednog ili više interkonektora.
- 31) "Priključak" znači sklop električnih vodova i uređaja srednjeg i niskog napona, uključujući i obračunsko mjerno mjesto, kojima se objekat kupca/proizvođača povezuje sa distributivnom mrežom, isključujući usponske vodove koji su sastavni dio građevine, a preko kojih se povezuje mjerno mjesto kupca.
- 32) "Proizvodnja" znači proizvodnju električne energije.
- 33) "Proizvođač" znači fizičko ili pravno lice koje proizvodi električnu energiju.
- 34) "Proizvođač za vlastite potrebe" znači fizičko ili pravno lice koje električnu energiju proizvodi za vlastite potrebe.
- 35) „Referentna cijena električne energije“ znači otkupnu cijenu električne energije iz postrojenja koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju čija se proizvodnja ne potiče i koristi se za utvrđivanje naknada koje se plaćaju za obnovljive izvore, a utvrđuje je Regulatorna komisija.
- 36) „Rezervni snabdjevač“ znači snabdjevača koji ima obavezu da kvalifikovanog kupca snabdijeva električnom energijom u slučajevima kada odabrani snabdjevač prestane da vrši snabdijevanje kvalifikovanog kupca električnom energijom.
- 37) "Snabdijevanje" znači prodaju električne energije kupcima, uključujući preprodaju električne energije.
- 38) „Sigurnost“ znači sigurnost snabdijevanja, elektroenergetsku sigurnost i tehničku sigurnost.
- 39) „Snabdjevač“ znači svako pravno lice koje posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti snabdijevanja kupaca električnom energijom, izdatu od strane nadležnog regulatornog tijela.
- 40) „Trgovac“ znači svako pravno lice koje se bavi trgovinom električnom energijom i koji posjeduje dozvolu izdatu od strane nadležnog regulatornog tijela.
- 41) "Trgovina" znači kupovinu i prodaju električne energije, isključujući prodaju krajnjem kupcu.
- 42) „Univerzalna usluga“ znači dio javne usluge kojom se garantuje priključak i snabdijevanje po razumnim, jednostavno i lako uporedivim i transparentnim cijenama kupcima iz kategorije domaćinstava, malim preduzećima i komercijalnim kupcima kako je dalje definirano u članu 13. ovog zakona.
- 43) "Vertikalno integrisano društvo" znači elektroprivredno društvo ili grupu elektroprivrednih društava u kojima isto lice ili više istih lica imaju pravo da direktno ili indirektno upravljaju društvom, gdje društvo ili grupa društava obavlja najmanje jednu od djelatnosti prijenosa ili distribucije i najmanje jednu od djelatnosti proizvodnje ili snabdijevanja električnom energijom.

IV. ELEKTROENERGETSKA STRATEGIJA, POLITIKA I PLAN RAZVOJA

Član 4. Elektroenergetska strategija

- (1) Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u daljem tekstu: Ministarstvo) izrađuje, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije) predlaže a Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlament Federacije) donosi Energetsku strategiju Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Energetska strategija Federacije).

- (2) Sastavni dio Energetske strategije Federacije je Elektroenergetska strategija Federacije.
- (3) Elektroenergetska strategija Federacije sastoji se od:
 - 1) Elektroenergetske politike,
 - 2) Strateškog plana razvoja elektroenergetskog sektora (u daljem tekstu: Strateški plan),
 - 3) Akcionog plana koji definiše strateške aktivnosti koje se trebaju implementirati (u daljem tekstu: Akcioni plan).
- (4) Elektroenergetska strategija Federacije donosi se za period od najmanje dvadeset (20) godina.
- (5) Ministarstvo razmatra i prati realizaciju Elektroenergetske strategije Federacije i utvrđenih ciljeva i po potrebi ažurira svake tri godine, a izmjene i dopune iste vrše se po proceduri iz stava (1) ovog člana.
- (6) Elektroenergetska politika i Strateški plan donosi se za period od najmanje dvadeset (20) godina, razmatra se najmanje svake tri godine i ažurira po potrebi, a izmjene i dopune istih vrše se po proceduri iz stava (1) ovog člana.
- (7) Elektroenergetska strategija Federacije utvrđuje razvoj elektroenergetske infrastrukture usklađeno sa Strateškim planom i Prostornim planom Federacije, istovremeno utvrđujući potrebna ulaganja u javnu infrastrukturu, kao i očekivani nivo ulaganja domaćih i stranih ulagača u elektroenergetski sektor.
- (8) Elektroenergetska strategija Federacije priprema se u saradnji sa kantonima.

Član 5.

Elektroenergetska politika

- (1) Vlada Federacije provodi elektroenergetsku politiku u skladu sa Elektroenergetskom strategijom Federacije.
- (2) Elektroenergetskom politikom se obezbjeđuje:
 - 1) osiguranje sigurnog, pouzdanog i kvalitetnog snabdijevanja električnom energijom;
 - 2) promovisanje uravnoteženosti razvoja elektroenergetskog sektora u cjelini uzimajući u obzir promjene u potrošnji;
 - 3) povećanje korištenja dostupnih primarnih izvora energije;
 - 4) promovisanje korištenja obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti;
 - 5) osiguranje efikasnog korištenja i proizvodnje električne energije;
 - 6) zaštita prava i interesa svih učesnika u elektroenergetskom sektoru;
 - 7) donošenje programa zaštite ugroženih kupaca
 - 8) osiguranje zaštite okoliša (ekološke ravnoteže) pri obavljanju energetskih aktivnosti;

- 9) promovisanje investicija i osiguranje razvoja elektroenergetskog sektora i uvođenje novih tehnologija u elektroenergetskom sektoru;
- 10) promovisanje konkurencije u elektroenergetskom sektoru prema principima nediskriminacije i transparentnosti i promovisanje konkurencije na tržištu električne energije;
- 11) implementacija obaveza vršenja javne i univerzalne usluge;
- 12) Implementacija međunarodnih obaveza u elektroenergetskom sektoru.

Član 6.

Strateški plan razvoja elektroenergetskog sektora

(1) Strateški plan obuhvata slijedeće:

- 1) razvoj elektroenergetske infrastrukture, izgradnju novih elektroenergetskih objekata radi obezbjeđenja sigurnosti snabdjevanja i zadovoljavanja potrošnje električne energije, uz uvažavanje tehnoloških i ekonomskih kriterija, a u skladu sa kriterijima za zaštitu životne sredine;
- 2) razvoj i mjere za podsticanje upotrebe obnovljivih izvora energije i proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije;
- 3) mjere za povećanje efikasnosti korištenja energije;
- 4) dugoročnu projekciju elektroenergetskog bilansa sa definisanom dinamikom i načinom ostvarivanja i praćenja razvoja iz alineje 1) i 2) ovog člana, uključujući i ocjenu ostvarenih efekata;
- 5) uvođenje novih tehnologija u elektroenergetski sektor;
- 6) mjere ekonomičnog i racionalnog korištenja električne energije;
- 7) mjere podrške institucijama za energiju u Federaciji i
- 8) okvirna finansijska sredstva za realizaciju Strateškog plana.

(2) Strateški plan iz stava (1) ovog člana mora biti usklađen sa Prostornim planom Federacije i prostornim planovima kantona.

Član 7.

Akcioni plan

(1) Radi ostvarivanja ciljeva utvrđenih Elektroenergetskom politikom i Strateškim planom, donosi se Akcioni plan na period od deset (10) godina.

(2) Akcioni plan iz stava (1) ovog člana sadrži:

- 1) način, dinamiku i mjere za ostvarivanje Strateškog plana ;
- 2) dinamiku i rokove izgradnje i rekonstrukcije elektroenergetskih objekata;
- 3) podatke o subjektima odgovornim za realizaciju planiranih programa i projekata;
- 4) podatke o visini potrebnih finansijskih sredstava, izvorima finansiranja, uključujući i procjenu nivoa ulaganja domaćih i stranih investitora u elektroenergetski sektor i
- 5) druge elemente značajne za sprovođenje Strateškog plana.

(3) Za nadzor nad provođenjem Strateškog plana i Akcionog plana nadležno je Ministarstvo.

- (4) Ministarstvo izrađuje i dostavlja Vladi Federacije godišnji Izvještaj o realizaciji Strateškog plana i Akcionog plana .
- (5) Izvještaj iz stava (4) ovog člana sadrži:
- 1) rezultate ostvarene u prethodnoj godini u odnosu na postavljene ciljeve;
 - 2) ocjenu uticaja ostvarenih rezultata implementacije;
 - 3) prijedlog mjera za povećanje efikasnosti implementacije i
 - 4) ocjenu potrebe dorade Strateškog plana i Akcionog plana.

Član 8. Usklađivanje planova

- (1) Dugoročni i kratkoročni planovi proizvođača, operatora distribucije, snabdjevača, Regulatorne komisije za energiju u Federaciji, kao i drugih subjekata u elektroenergetskom sektoru trebaju biti usklađeni sa Elektroenergetskom strategijom Federacije.
- (2) Jedinice lokalne i kantonalne uprave su obavezne da harmoniziraju svoja postojeća, odnosno nova planska dokumenta sa Elektroenergetskom strategijom Federacije .

Član 9. Bilans energetske potrebe

- (1) Vlada Federacije, na prijedlog Ministarstva, donosi dugoročne, trogodišnje i godišnje bilanse energetske potrebe Federacije koji će: predvidjeti potrošnju energije, izvore (tipove) energije i mjere koje će se primjenjivati da bi se zadovoljila potrošnja energije i energenata u naznačenom periodu.
- (2) Bilans energetske potrebe Federacije čini jedan od polaznih dokumenata koji se koriste u pripremi izrade Energetske strategije Federacije.
- (3) Ministarstvo donosi Pravilnik o bilansu energetske potrebe kojim se propisuju sadržaj i način dostave podataka koje su tijela i institucije federalne vlasti, kantonalna tijela i institucije, jedinice lokalne samouprave i energetski subjekti dužni dostaviti Ministarstvu radi utvrđivanja prijedloga bilansa energetske potrebe.
- (4) Pravilnikom iz stava (3) ovog člana će se definisati obaveze jedinica lokalne samouprave i energetske subjekata za dostavljanje potrebnih podataka kantonalnim ministarstvima nadležnim za izradu bilansa energetske potrebe kantona.

Član 10. Elektroenergetski bilans

- (1) Dugoročni elektroenergetski bilans se donosi za period od deset godina uz konstantno godišnje ažuriranje.
- (2) Godišnji elektroenergetski bilans se donosi najkasnije do 31. oktobra tekuće godine za iduću godinu. Godišnji elektroenergetski bilans obavezno sadrži:

- 1) plan potreba po pojedinim vrstama primarne energije i energenata;
- 2) plan obezbjeđenja pojedinih vrsta primarne energije i energenata ;
- 3) način na koji se osiguravaju potrebe snabdijevanja pojedinim vrstama energenata uključujući primarnu (obnovljivi i neobnovljivi izvori energije) i finalnu energiju;
- 4) godišnji plan, odnosno mjesečne planove proizvodnje električne energije;
- 5) godišnji plan, odnosno mjesečne planove potrošnje električne energije;
- 6) bilans snaga na mreži prenosa, uključujući i planove rezervi;
- 7) plan nabavke električne energije od industrijskih elektrana i nezavisnih proizvođača;
- 8) plan isporuke i nabavke električne energije po osnovu ugovora o kupoprodaji, uključujući plan uvoza-izvoza električne energije;
- 9) plan gubitaka električne energije;
- 10) plan zaliha energije u akumulacijama hidroelektrana;
- 11) plan nabavki i potreba za ugljem i tečnim gorivima;
- 12) plan remonta, revitalizacije i rekonstrukcije proizvodnih kapaciteta;
- 13) godišnji nivo rezervnih kapaciteta (margina rezerve) elektroenergetskih postrojenja i objekata;
- 14) potrebne nivoe radnih rezervi svake godine i zahtjeve vezane za energetske efikasnost za svaku godinu.

Član 11.

Privremene smjernice elektroenergetske politike

- (1) Do donošenja elektroenergetske politike Ministarstvo priprema, Vlada Federacije donosi, a Parlament Federacije daje saglasnost na privremene smjernice elektroenergetske politike za sve učesnike u elektroenergetskom sektoru uključujući i Regulatornu komisiju za energiju.
- (2) Postupak izmjena i dopuna privremenih smjernica za učesnike u elektroenergetskom sektoru i Regulatornu komisiju za energiju provodi se prema stavu (1) ovog člana.

V. ELEKTROPRIVREDNE DJELATNOSTI

Član 12.

Elektroprivredne djelatnosti

- (1) Elektroprivrednim djelatnostima, koje su predmet ovog zakona, smatraju se:
 - 1) proizvodnja električne energije;
 - 2) distribucija električne energije;
 - 3) snabdijevanje električnom energijom i
 - 4) trgovina električnom energijom.

- (2) Elektroprivredne djelatnosti iz stava (1) ovog člana obavljaju elektroenergetski subjekti osnovani u skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, br.23/99,45/00,2/02,6/02(ispr),29/03,68/05,91/07,84/08,Iso88/08,Isp.7/09,63/10) i registrovani za obavljanje barem jedne od navedenih djelatnosti iz stava (1) ovog člana, uz uslov da dobiju dozvolu za obavljanje djelatnosti od Regulatorne komisije.
- (3) Izuzetno od odredbi iz stava (2) ovog člana, proizvodnjom električne energije, na način i pod uslovima utvrđenim ovim Zakonom, mogu se baviti i fizička lica koja su osnovana u skladu sa Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima („Službene novine Federacije BiH“ broj 35/09) i koja tu djelatnost obavljaju u statusu obrtnika, u objektima instalisane snage do 150 kW, uz uslov da dobiju dozvolu za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije utvrđenu ovim zakonom i uz obavezu upisa u registar poreznih obveznika u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“ br.10/08, 9/10, 44/11).
- (4) Proizvodnja električne energije za vlastite potrebe ne smatra se elektroprivrednom djelatnošću.

Član 13. **Javna usluga**

- (1) Elektroenergetskom subjektu, u opštem ekonomskom i društvenom interesu može se nametnuti obaveza javne usluge koja će obezbjediti sigurnost snabdijevanja, redovnost, kvalitet i cijenu snabdijevanja, kao i zaštitu životne sredine, uključujući energetska efikasnost, upotrebu energije iz obnovljivih izvora i zaštitu okoliša, a sve u skladu sa važećim propisima Federacije i međunarodnim ugovorima koje je zaključila Bosna i Hercegovina.
- (2) Obaveza vršenja javne usluge utvrđuje se u dozvoli za rad koju izdaje Regulatorna komisija.
- (3) Obaveze javne usluge su jasno definisane, transparentne, nediskriminirajuće i provjerljive i biće objavljene.
- (4) Svim domaćim i stranim elektroenergetskim subjektima garantuje se ravnopravnost pristupa domaćim kupcima pod istim uslovima i u skladu sa ovim Zakonom.
- (5) Vlada Federacije donosi program za zaštitu ugroženih kupaca, kojim će se definisati aktivnosti koje se odnose na zaštitu ugroženih kupaca od isključenja električne energije kao i zaštitu kupaca u udaljenim područjima.
- (6) Program zaštite ugroženih kupaca iz stava (5) ovog člana čini sastavni dio Elektroenergetske politike, a do donošenja iste, sastavni dio Privremenih smjernica elektroenergetske politike.
- (7) Kao dio obaveze javne usluge, elektroenergetski subjekti kojima je ta obaveza nametnuta u skladu sa stavom (1) ovog člana, dužni su pružati univerzalnu uslugu snabdijevanja električnom energijom svim krajnjim kupcima iz kategorije

domaćinstava, malim preduzećima i komercijalnim kupcima, na području njihovog djelovanja, u skladu sa Elektroenergetskom politikom Federacije.

- (8) Kupci iz stava (7) ovog člana imaju pravo da budu snabdijevani električnom energijom određene kvalitete po razumnim, lako i jasno uporedivim i transparentnim cijenama.
- (9) Kvalifikovani kupci koji su na tržištu i kvalifikovani kupci koji nisu odabrali snabdjevača na slobodnom tržištu imaju pravo snabdijevanja od strane javnog snabdjevača u skladu sa odredbama ovog zakona i pravilnika o snabdjevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom kojeg, u roku do šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, propisuje Regulatorna komisija, a koji, pored ostalog, obavezno sadrži:
- 1) dinamiku ukidanja tarifnih stavova za pojedine kategorije kupaca do potpunog otvaranja tržišta,
 - 2) način snabdijevanja kvalifikovanih kupaca, uspostavu javnog snabdjevača, njegova prava i obaveze,
 - 3) prava i obaveze kvalifikovanih kupaca,
 - 4) postupak i uslove promjene snabdjevača,
 - 5) usluge rezervnog snabdjevača, uslove pod kojima kvalifikovani kupac može koristiti usluge rezervnog snabdjevača, kriterij za njegov odabir, kao i način formiranja cijena električne energije rezervnog snabdjevača, te vrijeme trajanja usluge rezervnog snabdjevača,
 - 6) metodologiju za utvrđivanje cijena usluge snabdijevanja od javnog snabdjevača.

Član 14. Razdvajanje djelatnosti

- (1) Elektroenergetski subjekt koji obavlja dvije ili više elektroprivrednih djelatnosti, ili uz elektroprivrednu djelatnost obavlja i drugu djelatnost, dužan je te djelatnosti obavljati funkcionalno razdvojeno.
- (2) Funkcionalno razdvajanje iz stava (1) ovog člana uključuje:
- 1) razdvajanje računa u internom računovodstvu vertikalno integrisanog društva na način da:
 1. odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i trgovine električnom energijom,
 2. odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za druge neelektroprivredne djelatnosti koje obavlja,
 3. sačini i objavi odvojene finansijske izvještaje (bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o novčanim tokovima) i druge izvještaje za svaku elektroprivrednu djelatnost i neelektroprivrednu djelatnost odvojeno, a u skladu sa propisima kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

2) Razdvajanje poslovnog upravljanja s ciljem:

1. obezbjeđenja odvojenog poslovnog upravljanja različitim elektroprivrednim djelatnostima kojim se obezbjeđuje razdvojeno i nezavisno ostvarivanje međusobnih komercijalnih interesa,
2. obezbjeđenja uslova da lica koja su u upravljačkoj strukturi u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu biti članovi u upravljačkoj strukturi vertikalno integrisanog društva,
3. obezbjeđenje uslova da lica zaposlena u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu obavljati poslove u drugoj elektroprivrednoj djelatnosti.

VI. TRŽIŠTE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 15.

Tržište električne energije

- (1) U skladu sa odredbama Ugovora o uspostavi Energetske zajednice Jugoistočne Evrope, aktima Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljem tekstu: DERK), aktima Regulatorne komisije i ovim zakonom su utvrđene osnovne smjernice funkcionisanja, razvoja i nadzora tržišta električne energije.
- (2) Razvoj tržišta električne energije, provodit će se u skladu sa Elektroenergetskom politikom, reformom energetskeg sektora, ovim zakonom, provedbenim propisima donesenim na osnovu zakona i aktima DERK-a i Regulatorne komisije.

Član 16.

- (1) Elektroprivredne djelatnosti utvrđene ovim zakonom obavljat će se u skladu sa pravilima kojima se uređuju odnosi na tržištu električne energije ili kao pružanje javne usluge.
- (2) Elektroprivredne djelatnosti proizvodnje električne energije radi prodaje na tržištu i snabdijevanja električnom energijom kvalifikovanih kupaca obavljaju se prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi u kojima elektroprivredni subjekti slobodno dogovaraju količinu, cijenu i uslove isporuke električne energije, zaključenjem kratkoročnih i dugoročnih ugovora ili direktnim učešćem na organiziranom tržištu.
- (3) Elektroprivredne djelatnosti proizvodnje električne energije za nekvalifikovane (tarifne) kupce i za kvalifikovane kupce koji se snabdijevaju od javnog snabdjevača u skladu sa članom 13 stav (9) ovog zakona, distribucija električne energije, kao i snabdijevanje električnom energijom nekvalifikovanih (tarifnih) kupaca i kvalifikovanih kupaca koji se snabdijevaju od javnog snabdjevača u skladu sa članom 13 stav (9), obavljaju se u okviru vršenja obaveze javne usluge.

VII. REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU

Član 17.

Regulatorna komisija

- (1) Radi ostvarivanja ciljeva iz člana 2. ovog zakona i regulisanja tržišta električne energije u Federaciji, osnovana je Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine, koja ovim zakonom mijenja ime u Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Regulatorna komisija).
- (2) Regulatorna komisija ima tri člana (predsjednika i dva člana Regulatorne komisije).

Član 18.

Pravni status Regulatorne komisije

- (1) Regulatorna komisija je specijalizirana, samostalna, nezavisna i neprofitna organizacija u Federaciji.
- (2) Regulatorna komisija ima svojstvo pravnog lica.

Član 19.

Naziv i sjedište Regulatorne komisije

- (1) Naziv Regulatorne komisije je: Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (2) Sjedište Regulatorne komisije je u Mostaru.

Član 20.

Pečat Regulatorne komisije

- (1) Regulatorna komisija ima pečat koji se izrađuje, upotrebljava i čuva u skladu sa Zakonom o pečatu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.2/94, 21/96 i 46/07).

Član 21.

Nadležnost Regulatorne komisije

- (1) Regulatorna komisija ima slijedeće nadležnosti:
 - 1) nadzor i regulisanje odnosa između proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i kupaca električne energije, uključujući i trgovce električnom energijom, u skladu sa ovim zakonom i provedbenim aktima Regulatorne komisije;
 - 2) nadzor tržišta električne energije;
 - 3) donošenje metodologije i kriterija za utvrđivanje tarifnih stavova za nekvalifikovane kupce, provođenje usvojene metodologije i vršenje nadzora nad primjenom tarifnih stavova za nekvalifikovane kupce, kao i donošenje metodologije i kriterija

- za utvrđivanje cijena usluge javnog snabdjevača, vremena trajanja usluge javnog snabdjevača i vršenje nadzora nad primjenom cijene usluge javnog snabdjevača;
- 4) donošenje metodologije i utvrđivanje tarifnih stavova, rokova i uslova za korišćenje distributivnih sistema. Tarifni stavovi treba da omoguće neophodna ulaganja u distributivnu mrežu, koja se treba izvesti na način kojim će se osigurati održivost i razvoj mreže;
 - 5) utvrđivanje tarifnih stavova za nekvalifikovane kupce;
 - 6) utvrđivanje cijena usluge javnog snabdjevača do potpunog otvaranja tržišta električne energije ili davanje saglasnosti na cijene usluge javnog snabdjevača nakon potpunog otvaranja tržišta električne energije;
 - 7) donošenje metodologije za utvrđivanje naknade, rokova i uslova za priključak na distributivnu mrežu;
 - 8) davanje saglasnosti na iznos naknada za priključak na distributivnu mrežu;
 - 9) izdavanje, obnova, prijenos ili oduzimanje dozvola za proizvodnju, distribuciju, snabdijevanje, trgovinu električne energije i operatora za obnovljive izvore energije i kogeneracije;
 - 10) izdavanje prethodne saglasnosti za izgradnju direktnih dalekovoda u skladu sa provedbenim aktom;
 - 11) donošenje Općih uvjeta za isporuku električne energije (u daljem tekstu: Opći uvjeti) i Mrežnih pravila distribucije;
 - 12) donošenje metodologije o načinu utvrđivanja garantovanih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju;
 - 13) utvrđivanje referentne cijene električne energije za postrojenja koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju;
 - 14) donošenje metodologije za utvrđivanje troška uglja koji se koristi za proizvodnju električne energije do potpune deregulacije proizvodnje;
 - 15) utvrđivanje troška uglja za termoelektrane u skladu sa propisanom metodologijom za utvrđivanje cijene uglja koji se koristi za proizvodnju električne energije do potpune deregulacije proizvodnje;
 - 16) propisuje proceduru i kriterije za odabir Rezervnog snabdjevača, uključujući i vrijeme trajanja usluge Rezervnog snabdjevača, te vrši nadzor nad primjenom cijene usluge Rezervnog snabdjevača;
 - 17) pokretanje postupka za izdavanje prekršajnih naloga u skladu sa kaznenim odredbama zakona;
 - 18) donošenje metodologije za utvrđivanje količina i cijene za obračun električne energije po osnovu neovlaštenje potrošnje;
 - 19) provođenje arbitraže kako je utvrđeno u čl. 39. i 40..
- (2) Regulatorna komisija osigurava nediskriminaciju, efikasnu konkurenciju i efikasno funkcionisanje tržišta električne energije, obračavajući posebnu pažnju na:
- 1) kvalitet snabdijevanja električnom energijom koji odnosi na kvalitet usluga, a posebno na:
 1. vrijeme potrebno Operatorima distributivnih sistema za obavljanje priključenja i popravki;
 2. neprekidnost napajanja;

3. kvalitetu električne energije;
 - 2) razdvajanje računa i upravljanja, radi izbjegavanja unakrsnih subvencioniranja između djelatnosti proizvodnje, distribucije i snabdjevanja;
 - 3) objavljivanje odgovarajućih informacija Operatora distributivnog sistema koje se odnose za pristup distributivnoj mreži i korištenje distributivne mreže;
 - 4) čuvanje povjerljivosti komercijalno-poslovnih informacija koje koriste Operatori distributivnog sistema;
 - 5) uslove, pravila i tarife za priključenje novih proizvođača električne energije koji garantuju objektivnost, transparentnost i ravnopravnost, posebno uzimajući u obzir troškove i koristi različitih tehnologija koje koriste obnovljive izvore energije, od distribuirane proizvodnje i kogeneracije i
 - 6) ispunjavanje obaveza Operatora distribucijskog sistema utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim aktima.
- (3) Pored nadležnosti iz stava (1) i (2) ovog člana, Regulatorna komisija će obavljati i poslove propisane joj drugim zakonima i propisima iz oblasti energije.
- (4) Regulatorna komisija će poslove iz svoje nadležnosti iz stava (1), (2) i (3) ovog člana obavljati u skladu sa Elektroenergetskom strategijom i Elektroenergetskom politikom Federacije, kao i privremenim smjernicama iz člana 11. ovog zakona.

Član 22.

Obaveze Regulatorne komisije

- (1) U izvršavanju svojih ovlaštenja i obavljanju svojih funkcija prema ovom zakonu Regulatorna komisija je obavezna da:
- 1) u skladu sa međunarodnim normama i standardima Europske unije, Elektroenergetskom politikom, reformom energetskeg sektora, provedbenim propisima i aktima DERK-a osigura postepeno uvođenje, regulisanje i razvoj tržišta električne energije, kao i da osigura transparentne i ravnopravne odnose između svih učesnika na tržištu;
 - 2) štiti prava učesnika u energetskeg sektoru (kupce, operatore distributivnog sistema, proizvođače, snabdjevače i trgovce) ;
 - 3) stvara uslove za efikasan, pouzdan i ekonomičan sistem proizvodnje, distribucije i snabdjevanja električnom energijom;
 - 4) stvara uslove za konkurentnost u proizvodnji i snabdjevanju električnom energijom;
 - 5) stvara uslove za efikasnost, ekonomičnost i sigurnost pri korištenju električne energije;
 - 6) stvara odgovarajuće uslove za održivost i razvoj elektroenergetskog sistema (proizvodnje i distribucije);
 - 7) reguliše kvalitet usluga na svim nivoima, kao i tarife i naknade koje se plaćaju za regulisane usluge u distribuciji, imajući u vidu interese i potrebe svih korisnika za snabdjevanje električnom energijom;
 - 8) nadgleda efikasnost mehanizama i procesa radi osiguranja ravnoteže između potražnje i ponude električne energije;
 - 9) potiče učesnike u elektroenergetskom sektoru na aktivnosti vezane za sigurnost ljudi i zaštitu okoliša;

- 10) prati i nadgleda izvršavanje odredbi i uslova iz izdatih dozvola i
- 11) donosi provedbene propise za ostvarivanje propisanih nadležnosti.

Član 23.

Izveštavanje i saradnja Regulatorne komisije

- (1) Regulatorna komisija o svom radu podnosi izvještaj Parlamentu Federacije najmanje jednom godišnje.
- (2) U svom radu Regulatorna komisija sarađuje sa DERK-om, Nezavisnim operatorom sistema za Bosnu i Hercegovinu (u daljem tekstu: NOS BiH) i jedinstvenom kompanijom za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini, Elektroprijenosom Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Elektroprijenos BiH).
- (3) U izvršavanju svojih nadležnosti i obaveza, Regulatorna komisija sarađuje sa svim subjektima u elektroenergetskom sektoru Federacije.

Član 24.

Imenovanje članova Regulatorne komisije

- (1) Članovi Regulatorne komisije biraju se u postupku provedenom po javnom konkursu, koji se objavljuje u najmanje dva dnevna lista i „Službenim novinama Federacije BiH“.
- (2) Na osnovu ovlaštenja Vlade Federacije, Ministarstvo raspisuje javni konkurs iz stava (1) ovog člana.
- (3) Rang listu kandidata za članove Regulatorne komisije utvrđuje komisija za rangiranje kandidata (u daljem tekstu: Komisija).
- (4) Komisiju iz stava (3) ovog člana imenuje Vlada Federacije.
- (5) Rješenje o imenovanju Komisije objavljuje se u „Službenim novinama Federacije BiH“.
- (6) Vlada Federacije, u roku od 30 dana od dana prijema prijedloga rang liste od strane Komisije, utvrđuje prijedlog za imenovanje članova Regulatorne komisije i isti, uz prethodno pribavljenu saglasnost Predsjednika i Potpredsjednika Federacije, dostavlja Parlamentu Federacije.
- (7) Parlament Federacije, na osnovu prijedloga iz stava (6) ovog člana, imenuje članove Regulatorne komisije.
- (8) Pri imenovanju članova Regulatorne komisije mora se osigurati ravnopravna zastupljenost konstitutivnih naroda u Federaciji.

Član 25.
Rukovođenje Regulatornom komisijom

- (1) Radom Regulatorne komisije rukovodi predsjednik.
- (2) Predsjednik Regulatorne komisije može ovlastiti drugog člana Regulatorne komisije da privremeno obavlja neke ili sve dužnosti predsjednika.
- (3) Funkcija predsjednika Regulatorne komisije je izmjenjiva i traje godinu dana.
- (4) Regulatorna komisija imenuje sekretara Regulatorne komisije.

Član 26.
Posebni uslovi koje moraju ispunjavati članovi Regulatorne komisije

- (1) Pored opštih uslova predsjednik i članovi Regulatorne komisije moraju ispunjavati između ostalih i slijedeće posebne uslove za imenovanje:
 - 1) visoka stručna sprema iz oblasti inženjerstva, ekonomije ili prava sa odgovarajućim višegodišnjim profesionalnim iskustvom u energetsom sektoru;
 - 2) prethodno iskustvo i znanja o pitanjima vezanim za energetske djelatnosti, posebno o pitanjima tehnologije, ekonomije, prava ili zaštite okoliša;
 - 3) sposobnost kreativnog doprinosa u reformi energetskog sektora;
 - 4) dokazani uspješni rezultati rada tokom radnog iskustva;
 - 5) komunikacijske i organizacijske sposobnosti ;
 - 6) sposobnost upravljanja finansijskim i ljudskim resursima i naklonjenost timskom radu i
 - 7) Znanje engleskog jezika ili nekog drugog svjetskog jezika.
- (2) Predsjednik i članovi Regulatorne komisije moraju biti državljani Bosne i Hercegovine sa stalnim prebivalištem u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 27.
Mandat člana Regulatorne komisije

- (1) Mandat člana Regulatorne komisije traje pet godina.
- (2) Isto lice može biti najviše dva puta imenovano u sastav Regulatorne komisije.

Član 28.

Okolnosti zbog kojih se nemože obavljati funkcija člana Regulatorne komisije

(1) Članovi Regulatorne komisije ne mogu:

- 1) biti međusobno u braku ili srodstvu u prvoj liniji, u pobočnoj liniji do trećeg stepena zaključno, kao i po tazbini do drugog stepena zaključno;
- 2) biti lica kažnjavana za krivična djela ili pravosnažno osuđena za krivično djelo zbog zloupotrebe službene dužnosti, korupcije, prevare ili drugo krivično djelo koje ih čini nepodobnim za obavljanje dužnosti u Regulatornoj komisiji;
- 3) biti članovi organa zakonodavne, izvršne ili sudske vlasti i nadzornog ili upravnog odbora bilo kojeg privrednog društva;
- 4) obavljati djelatnosti ili provoditi aktivnosti koje su u suprotnosti sa načelima transparentnosti i nediskriminacije na tržištu električne energije u Federaciji;
- 5) imati lični, porodični ili finansijski interes u elektroenergetskom sektoru,
- 6) biti pripadnici bilo koje političke stranke, niti se aktivno uključivati u političke aktivnosti,
- 7) biti vlasnici privrednog društva/obrta ili obavljati bilo kakvu privrednu djelatnost u bilo kojem svojstvu.

(2) Okolnosti iz stava (1) tačka 2) ovog člana dokumentuju se odgovarajućom potvrdom nadležnih sudskih organa, a okolnosti iz tački 3),5) i 6) izjavom izdatom pod materijalnom i krivičnom odgovornošću.

Član 29.

Prestanak funkcija člana Regulatorne komisije

(1) Funkcija člana Regulatorne komisije prestaje:

- 1) ako je član Regulatorne komisije neopravdano odsutan sa više od tri uzastopne sjednice Regulatorne komisije;
- 2) kada Parlament Federacije usvoji pismenu ostavku na članstvo u Regulatornoj komisiji, danom njenog usvajanja i
- 3) kada član Regulatorne komisije bude razriješen dužnosti zbog okolnosti iz stava (2) ovog člana i člana 35. ovog zakona.

(2) Ako je neki član Regulatorne komisije postao djelimično ili potpuno poslovno nesposoban, ili se ispunio jedan od uslova koji ograničavaju imenovanje za člana Regulatorne komisije iz člana 28. ovog zakona, ako tokom mandata bude osuđen za učinjeno krivično djelo, ili optužen za krivično djelo zlouporabe položaja i ovlasti, ili ako ne obavlja dužnost člana Regulatorne komisije u skladu sa zakonom i drugim propisima koji regulišu ovu oblast, Vlada Federacije predlaže Parlamentu Federacije razriješenje takvog člana sa funkcije po hitnom postupku.

(3) Sa prestankom funkcije člana Regulatorne komisije, kao posljedicom okolnosti iz člana 35. ovog zakona ili smrti člana Regulatorne komisije, imenuje se drugo lice koje

mora ispunjavati uslove propisane ovim zakonom i drugim propisima, a svako lice koje bude tako imenovano ostat će na toj funkciji do isteka mandata prethodnika.

- (4) Za slučaj okolnosti iz stava (1) tačka 1) i stava (2) ovog člana, sekretar Regulatorne komisije i najmanje jedan od članova Regulatorne komisije dužni su bez odlaganja obavijestiti Vladu Federacije o nastalim okolnostima radi postupanja u skladu sa stavom (2) ovog člana.

Član 30.

Pokretanje postupka izbora i imenovanja člana Regulatorne komisije

- (1) Ministarstvo, u roku od šest mjeseci prije isteka mandata člana Regulatorne komisije, a na osnovu obavijesti Regulatorne komisije, pokreće postupak izbora i imenovanja.
- (2) Do imenovanja drugog lica, u cilju onemogućavanja blokade rada Regulatorne komisije, Vlada Federacije je obavezna u roku od deset dana, od dana isteka mandata jednog od članova Regulatorne komisije, imenovati kao vršioca dužnosti člana Regulatorne komisije kojemu je istekao mandat, dok Parlament Federacije ne imenuje novog člana.
- (3) U slučaju prestanka mandata člana Regulatorne komisije zbog jednog od navedenih razloga iz člana 29. ovog zakona, u cilju onemogućavanja blokade rada Regulatorne komisije, Vlada Federacije je obavezna u roku od deset dana, od dana prestanka mandata tog člana Regulatorne komisije, imenovati vršioca dužnosti člana Regulatorne komisije iz reda uposlenika Regulatorne komisije, koji je najkvalifikovaniji za obavljanje te funkcije i pripadnik je istog konstitutivnog naroda kojem je pripadao član Regulatorne komisije kojem je prestao mandat, dok Parlament Federacije ne imenuje novog člana.
- (4) U slučaju imenovanja iz stava (2) i (3) ovog člana, Vlada Federacije o istom obavještava Parlament Federacije po hitnom postupku.

Član 31.

Finansiranje i budžet Regulatorne komisije

- (1) Regulatorna komisija se finansira iz prihoda od regulatornih i jednokratnih naknada koje će naplaćivati od imalaca dozvola koji se bave djelatnošću iz člana 12. ovog zakona i prihoda od naknada za dozvole koje izdaje, uključujući i naknade troškova po osnovu arbitraže.
- (2) Naknade iz stava (1) ovog člana će biti određene tako da pokrivaju troškove Regulatorne komisije.
- (3) Višak prihoda od regulatornih i jednokratnih naknada iz stava (1) ovog člana kao i drugih naknada ostvarenih od poslova iz nadležnosti Regulatorne komisije, u odnosu na finansijski plan Regulatorne komisije, prenosi se u prihod za narednu godinu.
- (4) Budžet Regulatorne komisije usvaja Parlament Federacije prije početka budžetske godine, na prijedlog Regulatorne komisije.
- (5) Budžet Regulatorne komisije objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Član 32.

Rad Regulatorne Komisije

- (1) Sjednice Regulatorne komisije su javne, osim kada se radi o povjerljivim informacijama i poslovnim tajnama, u skladu sa aktima Regulatorne komisije.
- (2) Regulatorna komisija odluke donosi većinom glasova.
- (3) Sve odluke iz nadležnosti Regulatorne komisije su u pisanom obliku i sadrže osnove za donošenje odluka.
- (4) Odluke Regulatorne komisije iz stava (3) ovog člana se objavljuju u "Službenim novinama Federacije BiH".
- (5) Dokumentacija Regulatorne komisije, zabilješke svih rasprava i zapisnici se čuvaju u skladu sa aktima Regulatorne komisije.
- (6) Dokumentacija i zabilješke iz stava (5) ovog člana su na raspolaganju javnosti, osim povjerljivih informacije i poslovnih tajni, koje su određene kao takve u skladu sa aktima Regulatorne komisije.

Član 33.

Ponašanje člana Regulatorne komisije po etičkom kodeksu

- (1) Član Regulatorne komisije, u skladu sa ovim Zakonom, aktima Regulatorne komisije i etičkim kodeksom, ne smije učestvovati u glasanju o pitanjima za koja ima neki direktni ili indirektni interes.

Član 34.

Obavjest člana Regulatorne komisije o sukobu interesa

- (1) Ukoliko u bilo kojoj fazi tokom rada Regulatorne komisije dođe do sukoba interesa nekog od članova Regulatorne komisije, taj član je obavezan da odmah i u potpunosti otkrije prirodu takvog interesa i napustiti sjednicu kako bi omogućio ostalim članovima Regulatorne komisije da raspravljaju o tom sukobu i odrede da li je time član spriječen da učestvuje i odlučuje na tom sastanku zbog sukoba interesa.

Član 35.

Sankcije zbog nepoštivanja etičkog kodeksa

- (1) Svakom članu Regulatorne komisije koji postupi suprotno etičkom kodeksu i odredbama čl. 33. i 34. ovog zakona prestaje mandat u Regulatornoj komisiji.

Član 36.
Statut Regulatorne komisije

- (1) Regulatorna komisija donosi Statut kojim se uređuje upravljanje i organizacija Regulatorne komisije.
- (2) Parlament Federacije daje saglasnost na Statut Regulatorne komisije.
- (3) Statut Regulatorne komisije objavljuje se u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Član 37.
Pojedinačna akta Regulatorne komisije

- (1) Pojedinačni akti koje u okviru svoje nadležnosti donosi Regulatorna komisija su konačni.
- (2) Protiv pojedinačnih akata Regulatorne komisije stranka može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.
- (3) Upravni spor se pokreće podnošenjem tužbe kod nadležnog suda.
- (4) Tužba za pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje pojedinačnog akta protiv koga je pokrenut upravni spor, ukoliko nadležni sud drugačije ne odluči.

VIII. OBAVEZA DOSTAVLJANJA PODATAKA REGULATORNOJ KOMISIJI I RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 38.
Dostavljanje podataka i informacija Regulatornoj komisiji

- (1) Regulatorna komisija može zahtijevati od svih imalaca licenci da osiguraju dokumentaciju, podatke i informacije koji su joj potrebni za obavljanje poslova iz njene nadležnosti.
- (2) Imalac dozvole, na zahtjev Regulatorne komisije, dužan je dokumentovati vjerodostojnost podataka i informacija iz stava (1) ovog člana.
- (3) Imalac dozvole je dužan dostavljati dokumentaciju, podatke i informacije iz stava (1) ovog člana u traženom roku, te sarađivati sa Regulatornom komisijom.
- (4) Informacije imalaca dozvola Regulatorna komisija je dužna koristiti samo u svrhu obavljanja poslova u okviru zakonom utvrđene nadležnosti.
- (5) Imalac dozvole i Regulatorna komisija koji, u obavljanju svojih dužnosti, dođu do podataka za koje se može osnovano pretpostaviti da su povjerljivog karaktera, obavezni su čuvati povjerljivost takvih podataka.

Član 39.
Arbitraža Regulatorne komisije u sporovima

(1) Ako se zainteresirane strane posebno dogovore i obostrano zatraže, Regulatorna komisija arbitrira u sporovima između imalaca dozvola ili imaoaca dozvole i kupca u vezi sa:

- 1) pravom na snabdijevanje električnom energijom;
- 2) obavezom snabdijevanja električnom energijom;
- 3) tarifama po kojima se vrši snabdijevanje električnom energijom;
- 4) kašnjenjima ili odbijanjem snabdijevanja električnom energijom i
- 5) kvalitetom snabdijevanja električnom energijom i pružanjem usluga s tim u vezi.

Član 40.
Arbitražna pravila i rješavanje žalbi

- (1) Regulatorna komisija donosi pravila i procedure za provođenje arbitraže iz člana 39. ovog zakona, kao i za rješavanje žalbi korisnika elektroenergetskog sistema u odnosu na imaoce dozvola iz okvira nadležnosti Regulatorne komisije.
- (2) Regulatornoj komisiji pripada pravo na naknadu troškova po osnovu arbitraže.

IX. PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 41.
Prava i obaveze proizvođača električne energije

- (1) Elektroenergetski subjekt, odnosno, fizičko lice koje obavlja djelatnost proizvodnje električne energije ima pravo:
 - 1) u svojim proizvodnim objektima koristiti izvore energije koje smatra najpovoljnijim, proizvodeći potrebnu energiju poštujući tehničke karakteristike i uvjete zaštite okoliša koji su utvrđeni u dozvoli i određeni propisima;
 - 2) ugovarati isporuke i prodaju električne energije pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i drugim propisima;
 - 3) pristupa prijenosnoj mreži pod uslovima propisanim Mrežnim kodeksom prijenosnog sistema, odnosno
 - 4) pristupa distributivnim mrežama pod uslovima koji su utvrđeni Mrežnim pravilima distributivnog sistema i drugim propisima.
- (2) Elektroenergetski subjekt, odnosno, fizičko lice koje obavlja djelatnost proizvodnje električne energije ima obaveze:
 - 1) poštovati uslove iz dozvole za obavljanje elektroprivredne djelatnosti;
 - 2) posjedovati mjerne uređaje kojima se omogućuje mjerenje energije i snage koja se predaje, odnosno preuzima iz mreže;

- 3) pridržavati se pravila djelovanja tržišta koja su propisana za tržište električnom energijom i
 - 4) zadovoljavati i poštovati propisane tehničke, pogonske uslove, uslove iz vodne dozvole, kao i uslove zaštite okoliša.
- (3) Objekti za proizvodnju električne energije moraju zadovoljavati utvrđene kriterije zaštite okoliša i osigurati trajnu kontrolu uticaja na okoliš.

Član 42.

Sticanje statusa kvalifikovanog proizvođača

- (1) Elektroenergetski subjekt, odnosno, fizičko lice koje u pojedinačnom proizvodnom objektu proizvodi električnu energiju koristeći otpad ili obnovljive izvore energije ili se bavi kombiniranom proizvodnjom toplotne i električne energije, na ekonomski primjeren način u skladu s mjerama zaštite okoliša, može steći status kvalifikovanog proizvođača.
- (2) Status kvalifikovanog proizvođača iz stava (1) ovog člana stiče se na osnovu rješenja Regulatorne komisije i uslova koje posebnim pravilnikom propisuje Regulatorna komisija, u skladu sa Elektroenergetskom strategijom.

Član 43.

Proizvodnja iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije

- (1) Proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije je od interesa za Federaciju.
- (2) Pitanja iz oblasti proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije koja nisu regulisana ovim zakonom, regulisana su drugim zakonskim aktima koji regulišu korištenje obnovljivih izvora i kogeneracije.

X. DISTRIBUCIJA ELEKTRIČNE ENERGIJE I PRISTUP DISTRIBUTIVNOJ MREŽI

Član 44.

Distributivni sistem

- (1) Distributivni sistem čine elektroenergetski objekti (postrojenja i vodovi) niskog i srednjeg napona putem kojih se vrši distribucija električne energije.
- (2) Distributivni sistem mora biti dostupan svim korisnicima na objektivan, transparentan i nediskriminirajući način.

Član 45.

Operator distributivnog sistema

- (1) Za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvoj distributivnog sistema odgovoran je elektroenergetski subjekt koji posjeduje dozvolu-licencu za obavljanje djelatnosti distribucije (u daljnjem tekstu: Operator distributivnog sistema).
- (2) Operator distributivnog sistema je dužan, na osnovu zahtjeva korisnika distributivnog sistema, omogućiti razvođenje električne energije kroz svoju mrežu kao i distribuciju električne energije na svom području pružanja usluga, uključujući i upravljanje distributivnim sistemom, a sve u skladu sa tehničkim mogućnostima distributivnog sistema.
- (3) Operator distributivnog sistema je pravno lice koje obavlja djelatnost distribucije nezavisno od ostalih elektroenergetskih djelatnosti.

Član 46.

Nezavisnost Operatora distributivnog sistema

- (1) Operator distributivnog sistema koji je u sastavu vertikalno integrisanog preduzeća, funkcioniše nezavisno u pogledu svog pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka, od drugih djelatnosti koje se ne odnose na djelatnost distribucije.
- (2) Nezavisnost Operatora distributivnog sistema iz stava (1) ovog člana, ne uključuje obavezu da se vlasništvo nad sredstvima distributivnog sistema odvoji od vertikalno integriranog poduzeća.
- (3) Nezavisnost Operatora distributivnog sistema iz stava (1) ovog člana osigurava se na sljedeći način da:
 - 1) članovi uprave ne smiju učestvovati direktno i indirektno u upravljanju u drugim elektroprivrednim djelatnostima vertikalno integrisanog preduzeća,
 - 2) primjenom odgovarajućih mjera obezbjediti nezavisnost, profesionalnost i odgovornost u radu članova uprave,
 - 3) Operator distributivnog sistema ima pravo nezavisnog odlučivanja o sredstvima potrebnim za pogon, održavanje i razvoj distributivnog sistema.
- (4) Nezavisnost operatora distributivnog sistema iz stava (1) ovog člana ne odnosi se na pravo vertikalno integrisanog društva da Operatoru distributivnog sistema odobrava godišnji finansijski plan i postavlja ili određuje granice zaduženosti. Odobreni finansijski plan treba da omogući normalno funkcioniranje distribucijskog sistema.
- (5) Vertikalno integrisano društvo nema pravo da Operatoru distributivnog sistema daje uputstva u vezi tekućeg poslovanja i odlučuje o investicijama u distributivni sistem koje ne premašuju uslove iz odobrenog finansijskog plana.

Član 47.
Nadležnost Operatora distributivnog sistema

- (1) Operator distributivnog sistema električne energije:
- 1) osigurava pouzdanost rada distributivnog sistema i kvalitet električne energije u skladu sa propisima koji reguliraju ovu oblast;
 - 2) osigurava usklađeno djelovanje distributivne mreže sa prienosnom mrežom, elektranama priključenim na distributivnu mrežu, te priključenim mrežama i postrojenjima korisnika;
 - 3) daje informacije NOS BiH-u koje su mu neophodne za obavljanje funkcije propisane posebnim zakonom;
 - 4) daje informacije korisnicima distributivnog sistema koje su im potrebne radi efikasnog pristupa mreži;
 - 5) osigurava pristup distributivnoj mreži za treće strane prema kriterijima utvrđenim u Mrežnim pravilima i
 - 6) vrši izvođenje priključaka na distributivnu mrežu.

Član 48.
Planiranje razvoja distributivne mreže

- (1) Operator distributivnog sistema priprema kratkoročne i dugoročne planove razvoja i izgradnje distributivne mreže, koji su usklađeni s prostornim, regulacionim i urbanističkim planovima, promjenama u konzumu, vodeći računa o realnim mogućnostima realizacije tih planova i uticaju na tarife za korištenje distributivne mreže.
- (2) Planovi iz stava (1) ovog člana rade se u skladu sa Strateškim planom razvoja.
- (3) Operator distributivnog sistema je obavezan jednom godišnje NOS BiH-u dostaviti izvode iz planova razvoja kao podloge za izradu i donošenje desetogodišnjeg plana prienosnih kapaciteta i Indikativnog plana razvoja proizvodnje u Bosni i Hercegovini.
- (4) Regulatorna komisija na prijedlog Operatora distributivnog sistema odobrava planove razvoja i izgradnje distributivne mreže.
- (5) Operator distributivnog sistema je obavezan dostaviti Regulatornoj komisiji kratkoročne i dugoročne (inovirane) planove razvoja i izgradnje distributivne mreže u roku od 30 dana nakon usvajanja istih od strane nadležnih organa društva.

Član 49.
Tajnost povjerljivih podataka

- (1) Operator distributivnog sistema je obavezan osigurati tajnost povjerljivih poslovnih podataka koje dobije od drugih elektroprivrednih društava i kupaca, osim ako se posebnim propisom ne zahtijeva javno objavljivanje određenih podataka ili njihova dostava nadležnim državnim i federalnim tijelima.
- (2) Podaci o mogućnostima korištenja distributivne mreže su javni i dostupni zainteresiranim licima.

Član 50.
Pristup distributivnoj mreži

- (1) Operator distributivnog sistema dužan je svim korisnicima distributivne mreže omogućiti objektivan, transparentan i nediskriminirajući pristup distributivnoj mreži, prema načelima reguliranog pristupa treće strane, ako za to postoje tehnički i energetske uslovi.
- (2) Operator distributivnog sistema je dužan da pri dispečiranju distribuirane proizvodnje dati prednost proizvodnim postrojenjima koja koriste obnovljive izvore energije, ili otpad ili kogeneracijskim postrojenjima.

Član 51.
Odbijanje pristupa distributivnoj mreži

- (1) Operator distributivnog sistema može odbiti pristup mreži zbog ograničenih tehničkih ili pogonskih mogućnosti mreže.
- (2) Svaka treća strana kojoj je odbijen pristup mreži, mora biti informirana o razlozima odbijanja pristupa, koji moraju biti objektivni i nediskriminirajući, te čvrsto utemeljeni i propisno potkrijepljeni.
- (3) Treća strana kojoj je odbijen pristup mreži ili je nezadovoljna uslovima za pristup, može podnijeti žalbu Regulatornoj komisiji.

Član 52.
Izgradnja direktnog dalekovoda

- (1) U slučaju odbijanja pristupa distributivnoj mreži iz člana 51. ovog zakona, može se dozvoliti izgradnja direktnog dalekovoda sa ciljem da se omogući:
 - 1) svim proizvođačima električne energije i snabdjevačima električne energije u Federaciji da snabdjevaju svoje objekte, podružnice i kvalifikovane kupce i
 - 2) svim kvalifikovanim kupcima u Federaciji, odnosno njihovim snabdjevačima, da ih snabdjevaju proizvođači električne energije i njihovi dobavljači.

- (2) Za izgradnju direktnog dalekovoda elektroenergetski subjekt kojem je odbijen pristup obavezan je pribaviti prethodnu saglasnost koju izdaje Regulatorna komisija.
- (3) Uslovi za izgradnju, pogon, održavanje direktnih vodova uključujući i priključak na direktni dalekovod se propisuju Općim uslovima za isporuku električne energije.

Član 53. **Mrežna pravila distribucije**

- (1) Pogon i način vođenja distributivne mreže u elektroenergetskom sistemu uređuje se Mrežnim pravilima distribucije.
- (2) Mrežnim pravilima distribucije se posebno propisuju:
 - 1) tehnički i drugi uslovi za priključak korisnika na mrežu;
 - 2) tehnički i drugi uslovi za siguran pogon elektroenergetskog sistema radi pouzdanog snabdijevanja kvalitetnom električnom energijom;
 - 3) postupci pri pogonu elektroenergetskog sistema u kriznim stanjima ;
 - 4) tehnički i drugi uslovi za međusobno povezivanje i djelovanje mreža i
 - 5) kriterij za pristup mreži.
- (3) Mrežna pravila distribucije na prijedlog Operatora distributivnog sistema donosi Regulatorna komisija.
- (4) Mrežna pravila distribucije se objavljuju u "Službenim novinama Federacije BiH".
- (5) Operatori distributivnog sistema su obavezni da izrade i objave minimalne kriterije u pogledu ispunjenja tehničke sigurnosti za projektovanje i priključenje kupaca na distributivnu mrežu, za opremu direktno priključenih kupaca .
- (6) Minimalni kriteriji iz stava (5) ovog člana su objektivni, transparentni i nediskriminatorni i čine sastavni dio Mrežnih pravila Iz stava (1) ovog člana.

Član 54. **Ograničenje distribucije električne energije**

- (1) Razvođenje električne energije putem distributivne mreže Operator distributivnog sistema može ograničiti samo u posebnim slučajevima:
 - 1) kad je to iz razloga sigurnosti elektroenergetskog sistema, pogonskih razloga ili iz razloga sigurnosti ljudi opravdano, što treba posebno i dokazati;
 - 2) kad to propisi o zaštiti okoliša zahtijevaju i
 - 3) kad se ugrožava pogon proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije, kombiniranog procesa proizvodnje toplotne i električne energije ili pogon izvora energije iz otpadnih materija.

XI. SNABDIJEVANJE I TRGOVINA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

Član 55.

Snabdijevanje i trgovina električnom energijom

- (1) Snabdijevanje električnom energijom kvalifikovanih i nekvalifikovanih kupaca je djelatnost nezavisna od djelatnosti distribucije i uključuje: kupovinu radi prodaje električne energije kupcima, uključujući preprodaju električne energije, obradu obračunskih elemenata radi isporuke električne energije, obračun potrošnje električne energije, ispostavu računa kupcima i naplatu obračunate električne energije za svako obračunsko mjesto potrošnje električne energije.
- (2) Trgovina električnom energijom je djelatnost kupovine i prodaje električne energije, isključujući prodaju krajnjem kupcu.

Član 56.

Snabdijevanje nekvalifikovanih kupaca

- (1) U sklopu vršenja obaveze javne usluge snabdjevači pružaju usluge snabdijevanja električnom energijom nekvalifikovanih /tarifnih/ kupaca, na regulisani način i po regulisanim tarifnim stavovima, na osnovu dozvole Regulatorne komisije za obavljanje djelatnosti snabdijevanja električnom energijom prvog reda.
- (2) Snabdjevačima iz stava (1) ovog člana, u dozvoli za rad, utvrđuje se obaveza vršenja javne usluge snabdijevanja električnom energijom.
- (3) Za slučaj da snabdjevač nekvalifikovanih kupaca snabdijeva i kvalifikovane kupce u svojstvu javnog snabdjevača ili snabdijeva kvalifikovane kupce sa kojima na tržišnim principima ugovara količine i cijene električne energije i prodaje električnu energiju na tržištu, dužan je voditi o tome odvojene račune.

Član 57.

Snabdijevanje kvalifikovanih kupaca

- (1) Snabdijevanje kvalifikovanih kupaca električnom energijom je djelatnost u kojoj kvalifikovani kupac i snabdjevač koji posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti snabdijevanja električnom energijom, a kojeg on slobodno izabere, ugovaraju količinu, dinamiku i cijenu električne energije koja je predmet isporuke.
- (2) Snabdjevač kvalifikovanog kupca je dužan dostaviti podatke o zaključenom ugovoru iz stava (1) ovog člana (ugovorene količine i dinamike isporuke) Operatoru distributivnog sistema, Regulatornoj komisiji, NOSBiH-u i DERK-u, zavisno od mjesta priključka kvalifikovanog kupca na elektroenergetsku mrežu.
- (3) U slučaju kada kvalifikovani kupac ne iskoristi pravo da odabere svog snabdjevača, ili kada mu snabdjevač nije dostupan nakon otvaranja tržišta, ima pravo na snabdijevanje električnom energijom od strane javnog snabdjevača u skladu sa članom 13. stav (9) ovog zakona.
- (4) Kvalifikovani kupac ostvaruje pravo na rezervnog snabdjevača u skladu sa članom 13. stav (9) ovog zakona u slučaju kada njegov odabrani snabdjevač prestane da vrši snabdijevanje iz sljedećih razloga:

- 1) stečaja ili likvidacije snabdjevača koji ga je do tada snabdijevao;
 - 2) prestanka ili oduzimanja dozvole snabdjevaču koji ga je do tada snabdijevao;
 - 3) da nije našao novog snabdjevača koji će ga snabdijevati nakon prestanka ugovora o snabdijevanju sa postojećim snabdjevačem, osim ako je prestanak ugovora posljedica neizvršavanja obaveza plaćanja isporučene električne energije.
- (5) Odnosi između kvalifikovanog kupca i snabdjevača iz stava (3) i (4) ovog člana uređuju se ugovorom.

XII. KVALIFIKOVANI KUPAC

Član 58.

Status kvalifikovanog kupca stiče se u skladu sa ovim zakonom, važećim propisima koji regulišu ovu oblast, aktima DERK-a i Regulatorne komisije koji definišu obim, uslove i vremenski raspored otvaranja tržišta.

Član 59.

- (1) Kvalifikovani kupac ima pravo slobodno izabrati snabdjevača električne energije.
- (2) Svi kupci, izuzev kupaca iz kategorije domaćinstava, imaju status kvalifikovanog kupca.
- (3) Kupci iz kategorije domaćinstava status kvalifikovanog kupca stiču 1. januara 2015. godine.
- (4) Kvalifikovani kupac koji se priključuje na distributivnu mrežu je obavezan od Operatora distributivnog sistema, posjedovati elektroenergetsku saglasnost za priključak na mrežu i zaključiti ugovore u skladu sa važećim zakonima i propisima.
- (5) Kvalifikovani kupac koji se priključuje na prienosnu mrežu obavezan je od Elektroprijenosa BiH ishoditi elektroenergetsku saglasnost za priključak na mrežu i zaključiti odgovarajuće ugovore u skladu sa važećim zakonima i propisima.
- (6) Ugovori iz st. (4) ovog člana posebno se odnose na:
 - 1) ugovor o kupoprodaji električne energije sa snabdjevačem,
 - 2) ugovor o korištenju mreže sa Operatorom distributivnog sistema i
 - 3) ugovor o priključku na mrežu sa Operatorom distributivnog sistema.
- (7) Izuzeto od odredbi člana 57. stav (1) ovog zakona, kvalifikovani kupac može vršiti kupovinu električne energije direktno iz uvoza uz uslov da posjeduje dozvolu DERK-a za međunarodnu trgovinu.

XIII. NEKVALIFIKOVANI KUPAC

Član 60.

- (1) Nekvalifikovani kupci snabdijevaju se električnom energijom u okviru vršenja obaveze javne usluge, na regulisani način i po regulisanim tarifnim stavovima.
- (2) Status nekvalifikovanog kupca i pravo na snabdijevanje električnom energijom po regulisanim tarifnim stavovima, u prijelaznom periodu, mogu koristiti kvalifikovani kupci iz pojedinih kategorija do rokova propisanih pravilnikom Regulatorne komisije.
- (3) Nekvalifikovani kupac koji se priključuje na distributivnu mrežu obavezan je posjedovati elektroenergetsku saglasnost za priključak na mrežu i zaključiti:
 - 1) ugovor o kupoprodaji električne energije sa snabdjevačem,
 - 2) ugovor o korištenju mreže sa Operatorom distributivnog sistema i
 - 3) ugovor o priključku na mrežu sa Operatorom distributivnog sistema.
- (4) Potrebne količine električne energije za nekvalifikovane kupce osiguravaju snabdjevači:
 - 1) od kvalifikovanih proizvođača;
 - 2) od proizvođača kojima je u dozvoli utvrđena obaveza javne usluge;
 - 3) od nezavisnih proizvođača i
 - 4) sa tržišta električne energije.

XIV. OPĆI USLOVI ZA ISPORUKU ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 61. Opći uslovi

- (1) Općim uslovima definišu se energetske i tehničke uslovi, te ekonomski odnosi između proizvođača, distributera, snabdjevača, korisnika mreže i krajnjeg kupca električne energije, uključujući i podnosioca zahtjeva za dobijanje elektroenergetske saglasnosti.
- (2) Opći uslovi sadrže:
 - 1) definisane kriterije kvaliteta i kvantiteta električne energije;
 - 2) način i uslove izdavanja elektroenergetske saglasnosti;
 - 3) uslove, rokove i način zaključenja ugovora o priključenju/povećanju /smanjenju priključne snage, ugovora o snabdijevanju električnom energijom i ugovora o korištenju distributivne mreže;
 - 4) jasno i precizno definisan priključak i mjerno mjesto;
 - 5) kriterije o načinu priključenja novog kupca /proizvođača i mjesto priključenja kupca/proizvođača na distributivnu mrežu;
 - 6) uslove kada se kupcu može obustaviti isporuka ili ograničiti isporuka električne energije;

- 7) način naplate i obračuna električne energije, uključujući i metodologiju za utvrđivanje količina i cijene za obračun električne energije po osnovu neovlaštene potrošnje;
- 8) pravo na naknadu štete nastale zbog: prekida u snabdijevanju električnom energijom, isporuke nekvalitetne ili ograničene isporuke električne energije;
- 9) odredbe koje definišu odnose sa kupcima kojima se ne smije obustaviti isporuka električne energije, uključujući i slučajeve neplaćanja potrošene električne energije, te način regulisanja međusobnih obaveza u ovakvim slučajevima,
- 10) uslove i način mjerenja električne energije i snage i
- 11) druge odnose između Operatora distributivnog sistema i korisnika distributivnog sistema, kao i druge odnose između elektroprivrednih subjekata i kupaca električne energije.

Član 62.

Donošenje općih uslova

- (1) Opće uslove za područje Federacije donosi Regulatorna komisija.
- (2) Opći uslovi se objavljuju u "Službenim novinama Federacije BiH".

Član 63.

Obustava snabdijevanja električnom energijom

- (1) Snabdijevanje električnom energijom može biti obustavljeno u slučaju:
 - 1) ako krajnji kupac koristi električnu energiju bez elektroenergetske saglasnosti ili mimo mjernih uređaja ili ako je samostalno priključio svoje unutrašnje električne instalacije na mrežu i ako nije zaključio ugovor o snabdijevanju električnom energijom i ugovor o korištenju distributivne mreže;
 - 2) ako krajnji kupac onemogućava pravilno registrovanje količine utrošene električne energije;
 - 3) ako objekat krajnjeg kupca ne ispunjava propisane tehničke uslove i ugrožava živote ljudi i imovinu;
 - 4) ako objekti, druge nepokretnosti i imovina (šuma, voćnjak, stogovi sijena i sl.) krajnjeg kupca ometaju normalnu isporuku električne energije drugim kupcima;
 - 5) ako to, u skladu sa ugovorom, krajnji kupac zahtijeva;
 - 6) ako krajnji kupac bez odobrenja elektroenergetskog subjekta, preko svoje instalacije, omogući drugom kupcu potrošnju električne energije;
 - 7) ako krajnji kupac ne izvršava obaveze plaćanja za isporučenu električnu energiju u propisanom odnosno ugovorenom roku;
 - 8) ako krajnji kupac uskrati ovlaštenim licima pristup do mjernih uređaja odnosno do unutrašnjih električnih instalacija ;
 - 9) ako krajnji kupac ne poštuje i ne provodi propisane mjere štednje i racionalne potrošnje električne energije;

- 10) ako krajnji kupac ne izvršava obaveze plaćanja za povećanu priključnu snagu u odnosu na odobrenu i
 - 11) ako krajnji kupac koristi električnu energiju protivno uslovima iz elektroenergetske saglasnosti.
- (2) U slučajevima iz stava (1) tač. od 4) do 11) ovog člana, nadležni elektroenergetski subjekt je dužan prethodno u pismenoj formi upozoriti krajnjeg kupca na nedostatke odnosno nepravilnosti zbog kojih mu se može obustaviti isporuka električne energije i odrediti rok za otklanjanje nedostataka, odnosno nepravilnosti u skladu sa Općim uslovima.

Član 64. Nadoknada štete

- (1) Snabdjevač ili Operator distributivnog sistema je dužan krajnjim kupcima nadoknaditi štetu nastalu zbog prekida u isporuci i usljed isporuke nekvalitetne električne energije, koja se može pripisati u krivicu snabdjevaču ili Operatoru distributivnog sistema u skladu sa ugovorom o snabdijevanju, ovim Zakonom, Opštim uslovima, ugovorima o priključenju/povećanju priključne snage i ugovorima o korištenju distributivne mreže.
- (2) Na zahtjev krajnjeg kupca snabdjevač ili Operator distributivnog sistema procjenjuje štetu iz stava (1) ovog člana i predlaže krajnjem kupcu način i iznos nadoknade za učinjenu štetu.
- (3) Ako krajnji kupac nije zadovoljan procjenom iz stava (2) ovog člana, na zahtjev Operatora distributivnog sistema procjenu štete vrši ovlašteni sudski vještak elektrotehničke struke, odnosno za to ovlaštena stručna institucija.
- (4) Ako krajnji kupac nije zadovoljan procjenom iz stava (3) ovog člana ima pravo pokrenuti sudski postupak kod nadležnog suda.

Član 65. Restriktivne mjere

- (1) Ministarstvo donosi pravilnik kojim se definišu uslovi, kriteriji, način i postupak primjene restriktivnih mjera.
- (2) Na prijedlog Ministarstva, a na osnovu utvrđenih kriterija iz stava (1) ovog člana, Vlada Federacije uvodi i propisuje restriktivne mjere za snabdjevanje električnom energijom za kupce, ili uvodi posebne mjere za elektroenergetske subjekte u Federaciji u slučaju:
 - 1) više sile koja ugrožava rad elektroenergetskog sistema;
 - 2) pogonskog događaja kojim je ugrožena sigurnost ljudi i pouzdanost snabdijevanja električnom energijom i
 - 3) neočekivanih poremećaja na međunarodnom i unutarnjem tržištu električne energije kojim je ugrožena pouzdanost snabdijevanja električnom energijom .
- (3) Restriktivne mjere koje se mogu propisati su:
 - 1) ograničenje isporuke električne energije za sve ili pojedine kategorije kupaca;

- 2) ograničenje uvoza ili izvoza električne energije ili propisivanje posebnih uslova za uvoz ili izvoz električne energije i
 - 3) propisivanje obaveze vršenja javne usluge proizvodnje električne energije i snabdijevanja električnom energijom.
- (4) Restriktivne mjere se donose posebnim aktom Vlade Federacije na određeni vremenski period i objavljuju se u "Službenim novinama Federacije BiH".

XV. ZABRANA PRIKLJUČKA NA MREŽU I NEDOZVOLJENE RADNJE

Član 66. Zabrana priključenja

- (1) Zabranjeno je priključenje na elektroenergetsku mrežu bez odobrenja.

Član 67. Uslovi priključenja

- (1) Operator distributivnog sistema dužan je na objektivan, transparentan i nediskriminatoran način priključiti na svoje objekte sve zainteresovane kupce/proizvođače, ako za to postoje tehnički i energetske uslovi.

Član 68. Privremeno priključenje

- (1) Nije dozvoljeno priključenje na distributivnu mrežu objekata izgrađenih bez građevinske dozvole.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, Operator distributivnog sistema može izvršiti privremeno priključenje bespravno izgrađenih objekata na distributivnu mrežu, uz pismenu saglasnost organa uprave nadležnog za izdavanje građevinske dozvole, u slijedećim slučajevima:
- 1) ako je izgrađeni objekat na području gdje nisu doneseni planski dokumenti;
 - 2) ako je izgrađeni stambeni objekat useljen i
 - 3) ako je izgrađeni objekat u postupku legalizacije.
- (3) Privremeno priključenje iz stava (2) ovog člana se vrši po identičnoj proceduri koja se provodi za stalni priključak, do ispunjena uslova za stalni priključak, u roku od 12 mjeseci koji je utvrđen u pismenoj saglasnosti organa uprave nadležnog za izdavanje građevinske dozvole.
- (4) Rok iz stava (3) ovog člana može se produžiti za dodatnih 12 mjeseci.
- (5) U slučaju da se u roku iz stava (3) i (4) ovog člana ne ispune uslovi za stalni priključak objekta, na zahtjev organa uprave nadležnog za izdavanje građevinske dozvole, izvršiće se isključenje objekta iz stava (2) ovog člana bez prava na nadoknadu štete.

Član 69.
Zabrana pristupa

- (1) Zabranjen je neovlašten ulazak ili pristup elektroenergetskim objektima, postrojenjima ili električnim vodovima koji su vidno označeni znacima zabrane ulaska, pristupa ili opasnosti.

Član 70.
Nedozvoljene radnje

- (1) Ko neovlašteno preuzima električnu energiju, kao i vrši prepravke električnih instalacija ili mjernih uređaja korisnika kojim se onemogućava pravilno registrovanje potrošnje električne energije u cilju neovlaštenog korištenja električne energije, čini krivično djelo krađe kažnjivo po krivičnom zakonu.
- (2) Ko neovlašteno prepravlja električne uređaje, mjerne urađaje i instalacije koje nisu u nadležnosti korisnika čini krivično djelo kažnjivo po krivičnom zakonu.
- (3) Ometanje ili onemogućavanje ovlaštenih lica u okviru obavljanja elektroprivredne djelatnosti predstavlja nedozvoljenu radnju koja podliježe sankcionisanju.

Član 71.
Nadoknada štete

- (1) Štetu koju učini nedozvoljenim radnjama iz čl. 69. i 70. ovog zakona, počinilac je obavezan nadoknaditi u skladu sa zakonom i Općim uslovima.

XVI. IZGRADNJA, KORIŠTENJE I ODRŽAVANJE ELEKTROENERGETSKIH OBJEKATA

Član 72.
Izgradnja, korištenje i održavanje elektroenergetskih objekata

- (1) Elektroenergetski objekti, uređaji, vodovi i postrojenja elektroenergetskih subjekata, fizičkih lica i kupaca se grade, koriste i održavaju u skladu sa važećim propisima, standardima i tehničkim normativima koji se odnose na tu vrstu objekata, kao i propisima kojima su utvrđeni uslovi u pogledu zaštite životne sredine, i ne smiju ugrožavati sigurnost ljudi i imovine.

Član 73.
Rješavanje imovinsko pravnih odnosa

- (1) Prije početka izgradnje elektroenergetskih objekata investitor je dužan riješiti imovinsko-pravne odnose.
- (2) Na objekte čiji su imovinsko-pravni odnosi uređeni u skladu sa stavom (1) ovog člana, elektroenergetski subjekt nije dužan plaćati posebne naknade osim naknade za

koncesiju i naknada utvrđenih drugim zakonima, a u slučaju nastanka štetnog događaja dužan je učinjenu štetu nadoknaditi.

- (3) Elektroenergetski subjekt koji obavlja svoju djelatnost kao javnu uslugu ima pravo svoje instalacije postavljati u javne površine kao i u putnom pojasu putne infrahstrukture bez naknade u skladu sa važećim tehničkim i drugim propisima, uz obavezu pribavljanja saglasnosti od institucija nadležnih za upravljanje javnim površinama.

Član 74.

Prava i dužnosti vlasnika nekretnina na kojima se grade ili su izgrađeni objekti

- (1) Vlasnici nekretnina na kojima se grade, ili su izgrađeni elektroenergetski objekti, u slučaju nastanka štete, imaju pravo na naknadu iste u skladu sa zakonom.
- (2) Vlasnici, zakonski korisnici i posjednici nekretnina dužni su da omoguće elektroenergetskim subjektima pristup do nekretnine i na nekretnini na kojoj se nalaze ili grade elektroenergetski objekti ili njihovi dijelovi, radi izvođenja radova na izgradnji, rekonstrukciji, održavanju, kontroli ispravnosti objekata, uređaja, postrojenja i opreme ili izvođenja drugih neophodnih radova uključujući i radove na otklanjanju kvarova, održavanju trase i zaštitnih koridora dalekovoda, te krčenju i uklanjanju drveća i drugog rastinja koje ugrožava sigurnost i rad elektroenergetskog sistema.
- (3) Ukoliko elektroenergetski subjekt iz stava (2) ovog člana izvođenjem radova i prolazom kroz nekretninu do objekta učini štetu, dužan je istu nadoknaditi.
- (4) Elektroenergetski subjekt iz st. (2) i (3) ovog člana procjenjuje štetu iz stava (3) ovog člana i predlaže vlasniku nekretnine iznos naknade.
- (5) Ako vlasnik nekretnine nije zadovoljan procjenom i iznosom predložene naknade iz stava (4) ovog člana, na zahtjev elektroenergetskog subjekta, procjenu štete vrši ovlašteni sudski vještak odgovarajuće struke, odnosno za to ovlaštena stručna institucija.
- (6) Ukoliko vlasnik nekretnine nije zadovoljan procjenom iz stava (5) ovog člana ima pravo pokrenuti sudski postupak kod nadležnog suda.

Član 75.

Pravo pristupa elektroenergetskim objektima i održavanju trase

- (1) Radi održavanja ili otklanjanja kvarova na elektroenergetskim objektima izgrađenim na nekretnini koja nema direktan pristup sa javnog puta, elektroenergetski subjekti imaju pravo prolaza preko tog zemljišta u skladu sa st. (2) i (3) člana 74. ovog zakona.
- (2) Radi sigurnog rada i korištenja izgrađenih elektroenergetskih objekata, elektroenergetskom subjektu pripada pravo na održavanje istih, uključujući i radove

na održavanju trase i zaštitnih koridora dalekovoda krčenjem ili uklanjanjem drveća i drugog rastinja bez naknade vlasniku.

- (3) Radi obavljanja aktivnosti iz stava (2) ovog člana na zemljištu na kojem je ranije obavljena čista sječa, za krčenje i uklanjanje drveća i drugog rastinja, elektroenergetskom subjektu nije potrebno pribavljanje nove dozvole za sječu.

Član 76.

Zabrana izvođenja radova koji ometaju obavljanje elektroprivrednih djelatnosti

- (1) Zabranjena je izgradnja objekata koji nisu u funkciji obavljanja elektroprivrednih djelatnosti, kao i izvođenje drugih radova ispod, iznad i pored elektroenergetskih objekata kojim se ometa i onemogućava obavljanje djelatnosti proizvodnje ili prijenosa ili distribucije električne energije ili se ugrožava rad i funkcionisanje elektroenergetskih objekata.
- (2) Vlasnici, korisnici i posjednici nekretnina koje se nalaze ispod, iznad i pored elektroenergetskih objekata ne smiju vršiti radove ili druge radnje kojima se ometa i onemogućava obavljanje djelatnosti iz stava (1) ovog člana (proizvodnje ili prijenosa ili distribucije električne energije) ili se ugrožava rad i funkcionisanje elektroenergetskih objekata, bez prethodnog odobrenja elektroenergetskog subjekta, koji je vlasnik, odnosno korisnik elektroenergetskog objekta.
- (3) Ako je na nepropisnom rastojanju izgrađen objekt bez saglasnosti elektroenergetskog subjekta, isti je dužan, od nadležnog organa lokalne uprave, zahtijevati uklanjanje objekta.
- (4) U slučaju da nadležni organ lokalne uprave ne izvrši uklanjanje objekta iz stava (3) ovog člana, elektroenergetski subjekt može pokrenuti tužbu kod nadležnog suda.

Član 77.

Zabranjene aktivnosti u blizini elektroenergetskih objekata

Zabranjeno je zasađivanje drveća i drugog rastinja na zemljištu, iznad, ispod, u trasi ili na udaljenosti sa koje se može ugroziti sigurnost elektroenergetskih objekata, elektroenergetskih vodova, postrojenja i uređaja, kao i ljudski životi i imovina.

Član 78.

Izgradnja proizvodnih objekata

- (1) Objekte i postrojenja za proizvodnju električne energije mogu graditi domaća i strana pravna i fizička lica pod uslovima propisanim ovim i drugim zakonima.
- (2) Elektroenergetski objekti se grade u skladu sa Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10, 45/10) tehničkim i drugim propisima i propisima utvrđenim ovim zakonom.

- (3) Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih objekata za proizvodnju električne energije iz nadležnosti Federacije BiH obuhvata:
- 1) hidroenergetski objekti instalisane snage iznad 5 MW i za nekoliko hidroenergetskih objekata instalisane snage veće od po 2 MW, koji slijede jedan iza drugog na rastojanju od 2 km,
 - 2) termoelektrane i ostala postrojenja sa sagorijevanjem sa toplotnim izlazom od 50 MW_t i više,
 - 3) postrojenja za iskorištavanje pogonske snage vjetra instalisane snage od 2 MW i više,
 - 4) postrojenja za iskorištavanje energije sunca instalisane snage od 1 MW i više i
 - 5) ostale elektrane instalisane snage 5 MW i više.
- (4) Izgradnji proizvodnih elektroenergetskih objekata prethodi izdavanje Energetske dozvole utvrđene ovim zakonom.
- (5) Za proizvodne elektroenergetske objekte koji su u nadležnosti kantona Energetsku dozvolu izdaje Ministarstvo.
- (6) Za proizvodne elektroenergetske objekte iz stava (3) a čija je instalisana snaga jednaka ili viša od 30 MW, Energetsku dozvolu izdaje Ministarstvo uz prethodnu pribavljenu saglasnost Vlade Federacije i Parlamenta Federacije.
- (7) Za proizvodne elektroenergetske objekte, iz stava (3) a čija je instalisana snaga manja od 30 MW, Energetsku dozvolu izdaje Ministarstvo uz prethodnu pribavljenu saglasnost Vlade Federacije.

Član 79.

Izdavanje energetske dozvole

- (1) Na prijedlog Ministarstva, Vlada Federacije donosi uredbu kojom se uređuje i definiše postupak, kriteriji, forma i sadržaj zahtjeva za izdavanje Energetske dozvole.
- (2) Propis iz stava (1) ovog člana donosi Vlada Federacije u roku ne dužem od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Postupak izdavanja Energetske dozvole vrši se u skladu sa kriterijima koji su transparentni i nediskriminatorni.
- (4) Podnosioci zahtjeva za izdavanje Energetske dozvole će se u pismenoj formi obavijestiti o razlozima u slučaju odbijanja izdavanja dozvole.
- (5) Razlozi iz stava (4) ovog člana moraju biti objektivni i nediskriminirajući, čvrsto utemeljeni i propisno potkrijepljeni.
- (6) Energetskom dozvolom se nosiocu dozvole utvrđuje obaveza da primjenjuje savremene tehnologije u izgradnji i korištenju elektroenergetskog objekata.

Član 80.

Javno nadmetanje

- (1) Javno nadmetanje za izgradnju novih proizvodnih objekata se pokreće u slučaju kada se putem izdavanja Energetskih dozvola ne može osigurati planirana realizacija i dinamika predviđena Strateškim planom i programom razvoja i korištenja obnovljivih izvora energije (u daljem tekstu: OIE) u Federaciji i kada se javno nadmetanje utvrdi u izdatoj Energetskoj dozvoli.
- (2) Na prijedlog Ministarstva Vlada Federacije donosi propis kojim se definiše i uređuje postupak javnog nadmetanja iz stava (1).ovog člana.
- (3) Odluke o odabiru investitora i dodjeli prava izgradnje donosi Vlada Federacije uz saglasnost Parlamenta Federacije.

Član 81.

Rekonstrukcija elektroenergetskih objekata

- (1) Rekonstrukcija elektroenergetskih objekata i postrojenja vrši se u skladu sa Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10. 45/10), tehničkim propisima i ovim zakonom, kao i zakonskom regulativom kantona.
- (2) Rekonstrukcijom elektroenergetskih objekata ne smatra se:
 - 1) zamjena strojeva i uređaja bez promjene snage i napona;
 - 2) zamjena vodiča nadzemnih vodova s vodičima istog presjeka ili za jedan presjek više poštujući tehničke propise;
 - 3) zamjena jednog ili više stubova ukoliko se novi stubovi postavljaju na lokaciji – mjestu stubova koji se mijenjaju;
 - 4) zamjena energetskih kablova bez promjene naponskog nivoa;
 - 5) ugradnja uređaja u postojeće objekte kojima se osigurava upravljanje, signalizacija, mjerenje i zaštita i
 - 6) izvođenje i drugih radova koje propisom utvrdi nadležno federalno ministarstvo.
- (3) Izvođenje radova iz stava (2) ovog člana, kao i izrada priključka i mjernog mjesta na niskonaponsku mrežu, ne podliježu obavezi ishodovanja dozvola za gradnju.

XVII. PRIKLJUČENJE NA ELEKTRODISTRIBUTIVNU MREŽU

Član 82.

Priključak na mrežu, pristup mjernom mjestu i preuzimanje mjernog uređaja

- (1) Krajnji kupac/proizvođač može priključiti svoj objekat, uređaje ili trošila samo na osnovu elektroenergetske saglasnosti koju, na podnešeni zahtjev, izdaje nadležni Operator distributivnog sistema, u skladu sa Općim uslovima.
- (2) Krajnji kupac/proizvođač električne energije dužan je omogućiti ovlaštenim licima nesmetan pristup u svrhu ugradnje i blombiranja mjernih uređaja, očitavanja stanja mjerila, zamjene mjernih uređaja i opreme, te kontrolu mjernih uređaja i opreme.
- (3) Operator distributivnog sistema može preuzeti u vlasništvo mjerne uređaje iz stava (2) ovog člana, koja su u vlasništvu kupaca, a kada mu to postojeći krajnji kupac ponudi u skladu sa Općim uslovima.
- (4) Ako postojeći krajnji kupac, koji je investirao u priključak i mjerno mjesto, ne želi prenijeti vlasništvo nad priključkom i pripadajućim mjernim mjestom Operatoru distributivnog sistema, dužan je da:
 - 1) snosi troškove redovnog i investicionog održavanja vlastitog priključka,
 - 2) snosi troškove održavanja i baždarenja mjernih uređaja,
 - 3) pisanim zahtjevom zatraži intervenciju za otklanjanje bilo kakvog kvara na priključku, te o vlastitom trošku snosi otklanjanje kvarova.
- (5) Održavanje priključka iz stava (4) ovog člana vrši Operator distributivnog sistema.

Član 83.

Naknade za priključenje na distributivnu mrežu

- (1) Za priključenje novog objekta na distributivnu mrežu ili povećanje priključne snage postojećeg objekta, krajnji kupac/proizvođač plaća Operatoru distributivnog sistema naknadu za priključenje ili povećanje priključne snage postojećeg objekta.
- (2) Način za određivanje naknade za priključenje utvrđuje se Općim uslovima i Metodologijom za izračunavanje naknada i definisanje rokova i uslova za priključak na distributivnu mrežu koju donosi Regulatorna komisija.
- (3) Iznos naknada za priključenje prema metodologiji iz stava (2) ovog člana utvrđuje Regulatorna komisija.
- (4) Pitanje uklapanja i priključka novog objekta na prijenosnu mrežu ili povećanje priključne snage postojećeg objekta krajnjeg kupca/ proizvođača priključenog na prijenosnu mrežu je u nadležnosti NOSBiH-a i kompanije Elektroprijenos BiH.

- (5) Krajni kupac ima pravo zatražiti smanjenje ranije odobrene priključne snage, a Operator distribucijskog sistema mu to pravo može omogućiti bez plaćanja naknade u skladu sa odredbama Općih uslova.

XVIII. IZDAVANJE DOZVOLA

A./ Dozvola za obavljanje djelatnosti – dozvola za rad

Član 84.

- (1) Regulatorna komisija propisuje kriterije, uslove i postupak za izdavanje dozvole za obavljanje elektroprivrednih djelatnosti iz člana 12. stav (1) ovog zakona (u daljem tekstu: dozvola za rad).
- (2) Regulatorna komisija izdaje dozvolu za rad na osnovu podnesenog zahtjeva i potrebne dokumentacije.
- (3) Nosilac dozvole za rad dužan je ispunjavati obaveze utvrđene dozvolom za rad.

Član 85.

- (1) Elektroenergetski subjekti koji obavljaju ili žele obavljati jednu ili više elektroprivrednih djelatnosti, kao i fizička lica koja obavljaju ili žele obavljati djelatnost proizvodnje električne energije obavezni su imati, odnosno, pribaviti dozvolu za rad.
- (2) Izuzetno od odredbi iz stava (1) ovog člana, obavezi pribavljanja dozvole za rad za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije, po skraćenom postupku kojeg propisuje Regulatorna komisija, podliježu fizička lica iz člana 12. stav (3) ovog zakona koja su osnovana u skladu sa Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/09), i koja će tu djelatnost obavljati u statusu obrtnika, u objektima instalisane snage do 23 kW.
- (3) Izuzetno od odredbi iz stava (1) ovog člana, proizvodnja električne energije za vlastite potrebe iz člana 12. stav (4) ovog zakona ne podliježe obavezi pribavljanja dozvole za rad za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije.

Član 86.

- (1) Elektroenergetski subjekt koje se bavi jednom ili više elektroprivrednih djelatnosti iz člana 12. stav (1) ovog zakona je nosilac dozvole za rad za svaku pojedinačnu djelatnost.
- (2) Nosilac dozvole za rad iz stava (1) ovog člana može, aktom o osnivanju ili ugovorom, prenijeti svoju dozvolu za rad na jedno ili više društava u njegovoj svojini, a koja se

bave istom djelatnošću, o čemu je dužan, prethodno, putem zahtjeva zatražiti i pribaviti saglasnost Regulatorne komisije.

- (3) Ukoliko nosilac dozvole za rad iz stava (1) ovog člana namjerava prenijeti svoju dozvolu na drugo pravno lice, dužan je podnijeti zahtjev za prenos dozvole Regulatornoj komisiji.
- (4) Drugo pravno lice iz stava (3) ovog člana je obavezno pribaviti dozvolu za rad ili saglasnost za prenos od Regulatorne komisije.
- (5) Nosilac dozvole za rad iz stava (1) ovog člana, koji ima zaključen ugovor o koncesiji, dozvolu za rad može prenijeti na drugo pravno lice iz stava (4) ovog člana samo u slučaju da je prethodno riješeno pitanje prenosa ugovora za tu koncesiju u skladu sa Zakonom o koncesijama .

Član 87.

- (1) Dozvola za rad se izdaje pod uslovima da elektroenergetski subjekt odnosno fizičko lice:
 - 1) raspolaže postrojenjima, uređajima i opremom, ispunjava tehničke, ekonomsko-finansijske, sigurnosne, ekološke i druge uslove, te svojim kapacitetom osigurava sigurno snabdijevanje kupaca kvalitetnom električnom energijom;
 - 2) zapošljava stručno osposobljen kadar za obavljanje djelatnosti i
 - 3) ispunjava i druge propisane uslove.
- (2) Regulatorna komisija izdaje, obnavlja, prenosi ili oduzima dozvole za rad u skladu sa procedurama propisanim posebnim aktima Regulatorne komisije, poštujući načela hitnosti postupka.
- (3) Regulatorna komisija prati i nadgleda izvršavanje odredbi i uslova iz izdatih dozvola za rad.
- (4) Dozvola za rad za proizvodnju izdaje se na period do 30 godina, dozvola za rad za distribuciju do 50 godina.
- (5) Nakon isteka roka iz stava (4) ovog člana, ukoliko dozvola nije obnovljena ili prenesena ili objekat bude korišten u druge namjene, nosilac dozvole mora demontirati i ukloniti sve objekte i zemljište vratiti u prvobitno stanje u skladu sa uslovima iz dozvole za rad.
- (6) Ukoliko imalac dozvole ne postupi u skladu sa stavom (5) ovog člana dužan je osigurati sredstva ili obezbijediti garanciju na iznos sredstava sa kojima će se izvršiti demontaža i uklanjanje svih objekata i zemljište vratiti u prvobitno stanje.
- (7) Visinu sredstava potrebnih za namjenu iz stava (5) ovog člana, utvrđuje Ministarstvo.

- (8) U izuzetnim slučajevima i ako je to u općem interesu Federacije, Vlada Federacije, na prijedlog Ministarstva, može nosioca dozvole osloboditi obaveze iz stava (5) ovog člana.
- (9) Uslove pod kojima se nosilac dozvole oslobađa obaveze iz stava (5) ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 88.

- (1) Zahjev za izdavanje, obnovu, izmjenu, dopunu ili prenos dozvole za rad podnosi se Regulatornoj komisiji.
- (2) Dozvolom se utvrđuje rok u kojem je imalac dozvole za rad dužan započeti sa obavljanjem djelatnosti za koju je dozvola izdata.

B./ Prethodna saglasnost za izgradnju direktnog dalekovoda

Član 89.

- (1) Izgradnja direktnog dalekovoda iz člana 52. ovog zakona, podliježe izdavanju prethodne saglasnosti za izgradnju koju izdaje Regulatorna komisija u skladu sa zakonom.
- (2) Prethodna saglasnost za izgradnju direktnog dalekovoda prethodi izdavanju odobrenja za građenje od nadležnog organa uprave.

Član 90.

- (1) Uslove i kriterije za izdavanje prethodne saglasnosti iz člana 89. stav (1) ovog zakona donosi Regulatorna komisija.
- (2) Uslovi i kriteriji iz stava (1) ovog člana su objektivni, transparentni i nediskriminirajući.

C./ Dozvola za trgovinu i snabdijevanje

Član 91.

- (1) Dozvola za snabdijevanje i trgovinu električnom energijom izdaje se kao:
 - 1) Dozvola za snabdijevanje električnom energijom - Dozvola I reda
 - 2) Dozvola za snabdijevanje električnom energijom - Dozvola II reda.

- (2) Dozvola I reda izdaje se podnosiocima zahtjeva, odnosno elektroenergetskim subjektima iz člana 12. stav (2) ovog zakona, koji se osnivaju u skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, br.23/99, 45/00, 2/02, 6/02 (ispr), 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, Isp. 88/08, Isp.7/09, 63/10), za snabdijevanje nekvalifikovanih kupaca i za snabdijevanje kvalifikovanih kupaca putem javnog snabdjevača.
- (3) Dozvola II reda izdaje se podnosiocima zahtjeva, odnosno elektroenergetskim subjektima iz člana 12. stav (2) ovog zakona, koji se osnivaju u skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, br.23/99, 45/00, 2/02, 6/02 (ispr), 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, Isp. 88/08, Isp.7/09, 63/10), a koji obavljaju djelatnost:
- 1) proizvodnje električne energije i vrše prodaju električne energije,
 - 2) snabdijevanja kvalifikovanih kupaca i trgovine električne energije na unutrašnjem tržištu.
- (4) Nosiocu Dozvole I reda može se izdati i Dozvola II reda uz uslov da se pripadajuće djelatnosti vode računovodstveno odvojeno.
- (5) Dozvola II reda važi na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (6) Dozvole iz stava (1) ovog člana izdaju se na period do pet godina.
- (7) Po isteku roka važenja dozvole iz stava (6) ovog člana, na zahtjev nosioca dozvole, Regulatorna komisija može odobriti njeno produženje.
- (8) Dozvola I reda sadrži obaveze u vezi:
- 1) urednog snabdijevanja električnom energijom nekvalifikovanih/tarifnih kupaca kao i kvalifikovanih kupaca putem javnog snabdjevača, uključujući i korisnike univerzalne usluge;
 - 2) ugovaranja isporuke električne energije standardnog kvaliteta;
 - 3) pridržavanja propisanih tarifa električne energije kupcima iz alineje 1) ovog stava i ekonomične kupovine električne energije;
 - 4) pružanja informacija Regulatornoj komisiji i
 - 5) stalnog poboljšanja funkcije maloprodaje električne energije.
- (9) Dozvola II reda sadrži obaveze u vezi:
- 1) informisanja Operatora distributivnog sistema i NOSBiH-a o kupovini i prodaji električne energije;
 - 2) ugovaranja isporuke električne energije standardnog kvaliteta i
 - 3) pružanja informacija Regulatornoj komisiji i DERK-u.
- (10) Nositelj dozvole prvog i drugog reda je ovlašten da obustavi isporuku električne energije kupcima koji ne plaćaju svoje obaveze povodom tih isporuka, izuzev kupaca obuhvaćenih Programom zaštite ugroženih kupaca, kao što je to određeno od strane Regulatorne komisije.

D./ Postupak za izdavanje dozvola

Član 92.

- (1) Postupak izdavanja dozvola je javan i vodi se u skladu sa objektivnim i javnosti poznatim kriterijima na nediskriminirajući i transparentan način.
- (2) Prije izdavanja dozvola, Regulatorna komisija je dužna, o uslovima propisanim u nacrtu dozvole, izvršiti konsultacije sa zainteresiranim stranama kroz proces javne rasprave.
- (3) Podnosilac zahtjeva mora biti informisan o razlozima za odbijanje izdavanja dozvole. Razlozi moraju biti objektivni, nediskriminirajući, čvrsto utemeljeni i propisno potkrijepljeni.

Član 93.

- (1) U posebnim slučajevima kada je to od javnog interesa, Regulatorna komisija može mijenjati uvjete propisane dozvolom.
- (2) Regulatorna komisija je dužna, svojim aktom, propisati posebne slučajeve u kojima se mijenjaju uslovi propisani dozvolom.
- (3) Prije donošenja odluke o promjeni uslova u dozvoli, Regulatorna komisija će uzeti u obzir njene efekte tj. koristi i nedostatke koje ta promjena može prouzrokovati po imaoaca dozvole.
- (4) Regulatorna komisija može izmijeniti uslove u dozvoli na osnovu podnesenog zahtjeva imaoaca dozvole ili na vlastitu inicijativu.

XIX. UPRAVNI NADZOR I INSPEKCIJA

Član 94.

Upravni nadzor

- (1) Upravni nadzor obuhvata nadzor nad primjenom odredbi ovog zakona i drugih propisa, nadzor nad obavljenjem poslova određenih ovim zakonom, nadzor nad zakonitošću upravnih i drugih akata koje donose nadležni organi i kao i nadzor nad njihovim postupanjem obavlja Ministarstvo i Regulatorna komisija, svako u okviru svojih nadležnosti, u skladu sa ovlaštenjima propisanim ovim zakonom, Zakonom o organizaciji organa uprave ("Službene novine Federacije BiH", broj: 35/05) i Zakonom o upravnom postupku u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br: 2/98 i 48/99). Ovo ne isključuje i saradnju sa drugim nadležnim organima i organizacijama.

Član 95.

Inspekcijski nadzor

- (1) Ovim zakonom uređuju se poslovi inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem zakona i drugih propisa iz oblasti elektroenergetike koji se primjenjuju na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: inspekcijski nadzor)
- (2) Inspekcijski nadzor obuhvata nadzor nad primjenom ovog zakona, drugih propisa i opštih akata, standarda, tehničkih normativa i normi kvaliteta koje se odnose na projektovanje, građenje, odnosno rekonstrukciju, remont, održavanje i korišćenje elektroenergetskih objekata, instalacija, postrojenja i opreme u tim objektima, kao i na kvalitet isporuke električne energije.
- (3) Inspekcijski nadzor uključuje kontrolu izgradnje objekata, tehničke ispravnosti, pogonske sigurnosti elektroenergetskih objekata i postrojenja, sigurnosti ljudi u elektroenergetskim objektima, kao i uvid u tehničku i pogonsku dokumentaciju.
- (4) Poslovi inspekcijskog nadzora vrše se kod proizvođača opreme, izvođača radova i korisnika elektroenergetskih objekata, postrojenja i uređaja koji sa električnim instalacijama čine tehnološku cjelinu i namijenjeni su za proizvodnju, prenos, distribuciju i korišćenje električne energije (u daljem tekstu: elektroenergetski objekti i postrojenja).

Član 96.

- (1) Poslovi inspekcijskog nadzora nad elektroenergetskim objektima i postrojenjima iz člana 98. ovog zakona vrše se prilikom planiranja, projektovanja, proizvodnje, izgradnje, rekonstrukcije, remonta elektroenergetskih objekata i postrojenja, ugrađivanja električnih uređaja , instalacija i trošila i njihove upotrebe,
- (2) Poslovi inspekcijskog nadzora obuhvataju kontrolu kvaliteta električne energije, upotrebe i održavanja elektroenergetskih postrojenja u cilju ocjene njihove tehničke ispravnosti, pogonske spremnosti, bezbjednosti pogona, pogonskog i drugog osoblja, racionalne upotrebe električne energije i provođenja mjera ograničenja potrošnje električne energije.

Član 97.

- (1) Poslove inspekcijskog nadzora iz člana 96. ovog zakona vrše Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalni organi uprave nadležni za poslove inspekcijskog nadzora nad elektroenergetskim objektima i postrojenjima, u skladu sa ovim zakonom, Zakonom o inspekcijama u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 69/05), odgovarajućim kantonalnim zakonima, Zakonom o upravi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 28/97), a po postupku utvrđenom Zakonom o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99).

- (2) Poslove inspekcijskog nadzora iz nadležnosti Federacije, vrše Federalna uprava za inspekcijske poslove, Inspektorat tehničke inspekcije, odnosno federalni inspektori elektroenergetike (u daljem tekstu: federalni inspektor), a poslove iz nadležnosti kantonalnih organa uprave vrše kantonalne uprave za inspekcijske poslove, odnosno kantonalni inspektori elektroenergetike (u daljem tekstu: kantonalni inspektor).

Član 98.

Nadležnosti u vršenju inspekcijskog nadzora

- (1) Federalni inspektor vrši poslove inspekcijskog nadzora nad:
- 1) elektroenergetskim objektima i postrojenjima za proizvodnju električne energije iz člana 78. stav (3) ovog zakona,
 - 2) elektroenergetskim objektima i postrojenjima za prijenos i distribuciju električne energije napona 35 kV i višeg,
 - 3) elektroenergetskim objektima i postrojenjima napona 20 i 10 kV i nižeg, koja se nalaze u objektima koji im pripadaju po nadležnosti, a čiji je primarni napon 35 kV i viši,
 - 4) potrošačima električne energije snage 3,5 MVA i veće,
 - 5) tehničkim upravljanjem elektroenergetskim sistemom,
 - 6) korisnicima električne energije priključenim na prijenosnu mrežu.
- (2) Ostali elektroenergetski objekti i postrojenja, osim objekata i postrojenja iz stava 1. ovog člana, smatraju se lokalnim elektroenergetskim objektima i postrojenjima, u smislu ovog zakona, i u nadležnosti su kantonalnog inspektora.

Član 99.

- (1) Federalni i kantonalni inspektori imenuju se u skladu sa Zakonom o državnoj službi („Službene novine Federacije BiH“, br.29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12)
- (2) Za federalnog ili kantonalnog inspektora elektroenergetike (u daljem tekstu: nadležni inspektor) može se postaviti lice koje, pored uslova propisanih Zakonom o inspekcijama u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 69/05), ima završen fakultet, odnosno VII/1 stepen stručne spreme ili visoko obrazovanje drugog ciklusa Bolonjskog sistema studija elektroenergetskog smjera, sa položenim stručnim ispitom i radnim iskustvom od najmanje tri godine na poslovima projektovanja, proizvodnje, ugradnje ili eksploatacije elektroenergetskih objekata i postrojenja, nakon položenog stručnog ispita.

Član 100.

- (1) U vršenju inspekcijskog nadzora federalni inspektori ostvaruju saradnju sa kantonalnim inspektorima u pitanjima koja su od zajedničkog interesa za vršenje inspekcijskog nadzora nad elektroenergetskim objektima i postrojenjima i pružaju im stručnu pomoć.

Član 101.

Dužnosti korisnika odnosno investitora elektroenergetskih objekata i postrojenja

- (1) Korisnik, odnosno investitor elektroenergetskih objekata i postrojenja je dužan u postupku pribavljanja rješenja o odobrenju za građenje objekata i postrojenja dostaviti projektnu dokumentaciju Ministarstvu ili kantonalnom organu uprave nadležnom za energiju koji, svojim aktom, utvrđuju usklađenost dokumentacije sa ovim zakonom i drugim propisima.
- (2) Korisnik, odnosno investitor objekata i postrojenja dužan je u postupku remonta, sanacije i rekonstrukcije objekata i postrojenja iz člana 98. stav (1) ovog zakona, u roku od 15 dana prije početka radova, obavijestiti federalni organ uprave nadležan za poslove elektroenergetske inspekcije o planiranim radovima, ugradnji novih, rekonstrukciji, promjeni namjene ili stavljanju trajno van pogona dijela ili cijelog objekta i postrojenja.
- (3) Obavjest iz stava (2) ovog člana, između ostalog, treba obavezno da sadrži opis planiranih radova i osnovne tehničke karakteristike novih, odnosno, uzroka stavljanja van pogona cijelih ili dijelova postojećih objekata i postrojenja.
- (4) Za ostale lokalne elektroenergetske objekte i postrojenja, korisnik, odnosno investitor podnosi obavijest kantonalnom organu uprave nadležnom za poslove elektroenergetske inspekcije na način i u roku sedam dana prije početka radova.

Član 102.

- (1) Korisnik, odnosno investitor elektroenergetskih objekata i postrojenja je dužan, prije podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za upotrebu objekta i postrojenja, pismeno obavijestiti nadležnog inspektora o završetku izgradnje.
- (2) Korisnik, odnosno investitor ne može otpočeti sa korištenjem objekta i postrojenja prije izvršenog tehničkog prijema i izdavanja rješenja o odobrenju za upotrebu, u skladu sa zakonom.
- (3) Ako nadležni inspektor po izvršenom tehničkom prijemu utvrdi da izgrađeni objekat ili rekonstruisano postrojenje ne zadovoljava uvjete utvrđene zakonom, dužan je o tome obavijestiti organ nadležan za izdavanje odobrenja za upotrebu.
- (4) Korisnik, investitor, odnosno subjekat koji uvozi ili stavlja u promet elektroenergetsku opremu, aparate i uređaje koji nisu proizvedeni na teritoriji Bosne i Hercegovine, a koji služe za potrebe elektroenergetskih objekata ili postrojenja, dužan je u roku od 15 dana od dana izvršenog carinjenja opreme, aparata i uređaja obavijestiti federalnog inspektora i staviti na uvid izvještaj o izvršenoj kontroli kvaliteta i dokaze da proizvod odgovara uslovima međunarodnih standarda i tehničkih propisa koji se primjenjuju na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.
- (5) Ministar donijet će uputstvo o načinu vršenja kontrole iz stava (4) ovog člana.

Član 103.

- (1) Redovan pregled elektroenergetskih objekata i postrojenja iz člana 98. stav (1) ovog zakona vrši se najmanje jedanput u dvanaest mjeseci.
- (2) U slučaju oštećenja, havarije ili eksplozije elektroenergetskog objekta ili postrojenja i ako su zbog toga ugroženi ljudski životi i okolina, ako prijeti ili je nastala veća materijalna šteta, korisnik, vlasnik, odnosno investitor elektroenergetskog objekta i postrojenja je dužan odmah, a najkasnije u roku od 12 sati od nastanka ovih okolnosti, obavijestiti organ uprave nadležan za poslove elektroenergetske inspekcije.

Član 104.

Prava i dužnosti elektroenergetskog inspektora

- (1) U vršenju poslova inspekcijskog nadzora iz člana 98. ovog zakona nadležni inspektor je dužan naročito provjeriti:
 - 1) da li za elektroenergetsko postrojenje koje se gradi ili je izgrađeno i za opremu koja je ugrađena postoji tehnička dokumentacija i propisane isprave izdate od nadležnog organa, u skladu sa zakonom i drugim propisima,
 - 2) da li korisnik pravilno i u skladu sa tehničkim propisima i uputstvima za rad i rukovanje upotrebljava i održava u pogonski ispravnom i sigurnom stanju, elektroenergetsko postrojenje i tehničku dokumentaciju postrojenja,
 - 3) da li lica koja se bave projektovanjem, izgradnjom, rukovanjem i održavanjem elektroenergetskih postrojenja imaju propisanu stručnu spremu, osposobljenost i položen stručni ispit,
 - 4) da li se uredno vode propisane evidencije o radu elektroenergetskog postrojenja i da li se redovno ovjeravaju od strane odgovornog radnika,
 - 5) da li se pravilno provode tehničke mjere za obustave i ograničenja u isporuci električne energije i osiguranju kvaliteta isporučene električne energije,
 - 6) da li se elektroenergetska postrojenja, energija i energenti za pogon postrojenja koriste u skladu sa propisima i standardima.

Član 105.

Prava elektroenergetskog inspektora

- (1) Nadležni inspektor ima pravo u vršenju poslova inspekcijskog nadzora rješenjem narediti korisniku elektroenergetskog postrojenja da izvrši odgovarajuća ispitivanja od strane ovlaštene, nezavisne stručne organizacije u svrhu utvrđivanja tehničke ispravnosti, uzroka oštećenja ili havarije postrojenja, u slučajevima kada se to pregledom na licu mjesta ne može utvrditi.
- (2) U roku od tri dana od dana pribavljanja rezultata iz stava (1) ovog člana korisnik postrojenja je dužan da o istim obavijesti organ uprave nadležan za poslove elektroenergetske inspekcije.
- (3) Korisnik postrojenja je dužan snositi troškove ispitivanja iz stava (1) ovog člana.

Član 106.

- (1) Radi otklanjanja utvrđenih nedostataka i nepravilnosti nadležni inspektor će rješenjem narediti mjere koje se moraju preduzeti u određenom roku i odrediti rok u kojem se, o otklanjanju istih, mora obavijestiti organ uprave nadležan za poslove elektroenergetske inspekcije.
- (2) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana, koje je donio nadležni inspektor, može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana prijema rješenja Ministarstvu ili kantonalnom organu uprave nadležnom za energiju.

Član 107.

Prava i dužnosti u pogledu izricanja mjera

- (1) Nadležni inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti sljedeće mjere:

- 1) Obustavu izgradnje elektroenergetskih objekata i postrojenja u slučajevima:

1. ako se radovi ne izvode prema odobrenoj projektnoj dokumentaciji, tehničkim propisima, standardima i normativima što može dovesti u pitanje sigurnost postrojenja, živote ljudi i prouzrokovati veće materijalne štete,
2. ako u određenom roku nisu otklonjene utvrđene nepravilnosti i nedostaci;

- 2) Zabranu upotrebe ili korišćenja elektroenergetskih objekata i postrojenja ako njihov rad ili upotreba dovodi ili može dovesti u opasnost život ili zdravlje ljudi, ili ako njihov rad može prouzrokovati veće materijalne štete ili ometati pravilan rad drugih postrojenja i sistema,

- 3) Zabranu izvođenja radova i upotrebu nepropisno izvedenih objekata u blizini, pored, iznad ili ispod elektroenergetskog objekta i postrojenja čijim izvođenjem ili upotrebom se ugrožava njihov pravilan rad ili dovodi u opasnost život i zdravlje ljudi, ili ako to može prouzrokovati materijalnu štetu većeg obima.

- (2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

XX. KAZNENE ODREDBE

Član 108.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj elektroenergetski subjekt:

- 1) ako Regulatornoj komisiji ne dostavi zatražene podatke i informacije (član 38.);
- 2) ako neosnovano odbija izdavanje elektroenergetske saglasnosti ili priključenje novog kupca (član 61. stav (2) tačka 2));
- 3) ako neosnovano obustavi kupcu isporuku električne energije (član 61. stav (2) tačka 6));
- 4) ako gradi i priključuje objekte u elektroenergetski sistem Federacije koji nisu u skladu sa propisima i utvrđenim standardima (član 72.) ;

- 5) ako kao imalac dozvole ne ispunjava obaveze utvrđene dozvolom (član 84. stav (3));
- 6) ako otpočne rad i izgradnju bez dozvole propisane čl. 85.-90. ovog zakona i
- 7) ako vrši snabdjevanje ili se bavi trgovinom električne energije bez dozvole propisane članom 91. ovog zakona.

- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u društvu novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM.

Član 109.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 15.000 KM kaznit će se pravno lice za prekršaj :

- 1) ako neovlašteno preuzima električnu energiju prepravlja električne uređuje, mjerne uređaje i instalacije, bez odobrenja Operatora distributivnog sistema, te ometa i onemogućava ovlaštena lica u obavljanju elektroprivredne djelatnosti (član 70.);
- 2) ako njegovi objekti nisu usklađeni sa propisima i standardima i ako ugrožavaju elektroenergetski sistem (član 72.);
- 3) ako na svojoj nekretnini onemogućiti pristup i održavanje elektroenergetskih objekata (član 74. stav (2));
- 4) ako troši električnu energiju bez ili mimo mjernih uređaja i ako onemogućiti pregled svog objekta (član 82.);
- 5) ako bez odobrenja elektroprivrednog društva priključi svoj objekt na elektroenergetski sistem (član 82. stav (1));
- 6) ako vrši zasađivanje drveća i drugog rastinja na zemljištu iznad, ispod, u trasi ili na udaljenosti sa koje se može ugroziti sigurnost elektroenergetskih objekata, elektroenergetskih vodova, postrojenja i uređaja, kao i ljudski životi i imovina (čl. 77. i 107. stav (1) tačka 2)) i
- 7) ako gradi objekate koji nisu u funkciji obavljanja elektroprivrednih djelatnosti, kao i izvodi druge radove ispod, iznad i pored elektroenergetskih objekata kojim se ometa i onemogućava obavljanje djelatnosti proizvodnje ili prijenosa ili distribucije električne energije ili se ugrožava rad i funkcionisanje elektroenergetskih objekata (čl. 76. stav (1) i 107. stav (1) tačka 3))

- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u društvu novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM.

Član 110.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 200 KM do 1.500 KM kaznit će se lice za prekršaj:

- 1) ako neovlašteno preuzima električnu energiju, prepravlja električne uređuje, mjerne uređaje i instalacije, bez odobrenja Operatora distributivnog sistema , te ometa i onemogućava ovlaštena lica u obavljanju elektroprivredne djelatnosti (član 70.);
- 2) ako na svojoj nekretnini onemogućiti pristup i održavanje elektroenergetskih objekata (član 74. stav (2));

- 3) ako bez odobrenja elektroprivrednog društva priključi svoj objekt na elektroenergetski sistem (član 82. stav (1));
- 4) ako troši električnu energiju bez ili mimo mjernih uređaja i ako onemogući pristup mjernom uređaju (član 82.) i
- 5) ako vrši zasađivanje drveća i drugog rastinja na zemljištu iznad, ispod, u trasi ili na udaljenosti sa koje se može ugroziti sigurnost elektroenergetskih objekata, elektroenergetskih vodova, postrojenja i uređaja, kao i ljudski životi i imovina (čl. 77.i107. stav (1) tačka 2)) ;
- 6) ako gradi objekte koji nisu u funkciji obavljanja elektroprivrednih djelatnosti, kao i izvodi druge radove ispod, iznad i pored elektroenergetskih objekata kojim se ometa i onemogućava obavljanje djelatnosti proizvodnje ili prijenosa ili distribucije električne energije ili se ugrožava rad i funkcionisanje elektroenergetskih objekata (čl. 76. stav (1) i107. stav (1) tačka 3)) i
- 7) za neovlašten ulazak ili pristup elektroenergetskim objektima, postrojenjima ili električnim vodovima koji su vidno označeni znacima zabrane ulaska, pristupa ili opasnosti (član 69.)

Član 111.

- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se elektroenergetski subjekt ili drugo pravno lice za prekršaj:
 - 1) ako ne obavijesti nadležnog inspektora o oštećenjima, havarijama ili eksplozijama elektroenergetskog objekta i postrojenja (član 103.),
 - 2) ako ne postupi po naređenju nadležnog inspektora da izvrši odgovarajuća ispitivanja (član 105.),
 - 3) ako nastavi sa radom ili upotrebom elektroenergetskog objekta i postrojenja suprotno naređenju nadležnog inspektora (član 107. stav (1) tačka 1) alineja 1. i tač. 2) i 3)).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kazniće se i odgovorno lice u elektroenergetskom subjektu ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.
- (3) Zaštitna mjera zatvaranja elektroenergetskog objekta ili postrojenja u trajanju od tri mjeseca do godinu dana izreći će se elektroenergetskom subjektu ili drugom pravnom licu:
 - 1) ako ne obavijesti nadležnog inspektora o oštećenjima, havarijama ili eksplozijama elektroenergetskog objekta i postrojenja (član 103.),
 - 2) ako ne postupi po naređenju nadležnog inspektora da izvrši odgovarajuća ispitivanja (član 105.),
 - 3) ako nastavi sa radom ili upotrebom elektroenergetskog objekta i postrojenja suprotno naređenju nadležnog inspektora (član 107. stav (1) tačka 1) alineja 1. i tač. 2) i 3)).

Član 112.

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se elektroenergetski subjekt, drugo pravno lice ili nosilac radnje, za prekršaj:

- 1) ako ne postupi u skladu sa članom 101. stav (1) ovog zakona,
- 2) ako ne obavijesti nadležnog inspektora o namjeravanim radovima na remontu, rekonstrukciji ili stavljanju van pogona elektroenergetskog objekta i postrojenja (član 101. stav (2)),
- 3) ako pismeno ne obavijesti nadležnog inspektora o završetku izgradnje elektroenergetskog objekta ili postrojenja ili ako počne sa korištenjem elektroenergetskog objekta ili postrojenja prije izvršenog tehničkog prijema odnosno izdavanja rješenja o odobrenju za upotrebu (član 102. st.(1) i (2)),
- 4) ako pismeno ne obavijesti nadležnog inspektora i ne dostavi izvještaj o kontroli kvaliteta (član 102. stav (4)),
- 5) ako ne posjeduje tehničku dokumentaciju (član 104. stav (1) tačka 1)),
- 6) ako se ne pridržava tehničkih propisa, standarda i drugih akata u radu, održavanju i rukovanju elektroenergetskim objektima i postrojenjima ili neuredno vodi evidencije o radu elektroenergetskog postrojenja (član 104. stav (1) tač 2), 4) i 6)),
- 7) ako ne otkloni nedostatke ili nepravilnosti na elektroenergetskom objektu i postrojenju, prema rješenju nadležnog inspektora, ili u određenom roku ne obavijesti nadležni organ elektroenergetske inspekcije o otklanjanju utvrđenih nedostataka ili nepravilnosti (čl. 106. i 107. stav (1) tačka 1) alineja 2.).

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kazniće se odgovorno lice u elektroenergetskom subjektu ili drugom pravnom licu, kao i drugi pojedinac novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.000,00 KM.

(3) Zaštitna mjera zatvaranja elektroenergetskog objekta ili postrojenja u trajanju od tri mjeseca do jedne godine izreći će se elektroenergetskom subjektu, drugom pravnom licu ili imaocu radnje:

- 1) ako se ne pridržava tehničkih propisa, standarda i drugih akata u radu, održavanju i rukovanju elektroenergetskim objektima i postrojenjima (član 104. stav (1) tač. 2) i 6)),
- 2) ako ne otkloni nedostatke ili nepravilnosti na elektroenergetskom objektu i postrojenju, prema rješenju nadležnog inspektora, ili u određenom roku ne obavijesti nadležni organ elektroenergetske inspekcije o otklanjanju utvrđenih nedostataka ili nepravilnosti (čl. 106. i 107. stav (1) tačka 1) alineja 2.).

XXI. IZVJEŠTAVANJE O SIGURNOSTI SNABDIJEVANJA

Član 113.

Sigurnost snabdijevanja

- (1) Godišnji izvještaj o sigurnosti snabdijevanja električnom energijom i očekivanoj potrošnji priprema Ministarstvo i dostavlja Vladi Federacije do 30-tog juna tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana sadrži:

- 1) radnu (pogonsku) sigurnost distributivnih sistema za električnu energiju;
- 2) opis (pregled) implementiranih restriktivnih mjera koje su poduzete u skladu sa članom 65. ovog zakona;
- 3) prognoza bilansa proizvodnje i potrošnje za period od tri i deset godina;
- 4) očekivani uslove sigurnosti snabdjevanja u naredne tri i deset godina;
- 5) primjenjeni principi u upravljanju zagušenjem u distributivnim sistemima u skladu sa međunarodnim propisima;
- 6) očekivani razvoj proizvodnje, snabdjevanja i potrošnje uzimajući u obzir mjere upravljanja potrošnjom i
- 7) lokalni, nacionalni i evropski ciljevi u smislu održivog razvoja.

(3) Izvještaj iz stava (1) ovog člana objavljuje se na web stranici Ministarstva.

XXII. PRESTRUKTURIRANJE ELEKTROENERGETSKOG SEKTORA

Član 114.

Program prestrukturiranja elektroenergetskog sektora

- (1) Prestrukturiranje postojećih elektroprivrednih preduzeća izvršit će se u skladu s Programom o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u Federaciji a na osnovu važećih propisa, uz saglasnost Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Program o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u Federaciji, na predlog Ministarstva, donosi Vlada Federacije u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Privatizacija elektroprivrednih preduzeća može se vršiti samo u skladu sa posebnim zakonom.

XXIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 115.

Prelazne i završne odredbe

- (1) Regulatorna komisija za električnu energiju osnovana Zakonom o električnoj energiji („Službene novine Federacije BiH“ broj 42/02, 24/05, 38/05, 61/09 i 83/11) nastavlja sa radom prema odredbama ovog zakona.
- (2) Članovi Regulatorne komisije imenovani u skladu sa ranijim Zakonom o električnoj energiji („Službene novine Federacije BiH“ broj 42/02, 24/05, 38/05, 61/09 i 83/11), nastaviti će sa obavljanjem svoje funkcije do isteka dodjeljenog mandata.
- (3) Regulatorna komisija je dužna uskladiti odredbe Statuta sa odredbama ovog zakona u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovog zakona.

- (4) Regulatorna komisija je dužna uskladiti svoj rad i akta sa odredbama ovog zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona .

Član 116.

- (1) Do donošenja podzakonskih propisa na osnovu ovog zakona primjenjuju se važeći podzakonski propisi.
- (2) Do donošenja Metodologije za utvrđivanje naknada, rokova i uslova za priključak na distributivnu mrežu, te utvrđivanje iznosa naknada za priključenje ili povećanje priključne snage, primjenjivat će se važeći pravilnici o priključcima koje je odobrila Regulatorna komisija.
- (3) Podzakonski akti iz stava (2) ovog člana, će se uskladiti s ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (4) Podzakonski akti koji proističu iz odredbi ovog zakona će se donijeti najdalje u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (5) Zahtjevi koji su primljeni do stupanja na snagu ovog zakona riješavat će se po odredbama propisa koji su važili u vrijeme podnošenja zahtjeva, ukoliko je to za podnosioca zahtjeva povoljnije.
- (6) U skladu sa Odlukom Visokog predstavnika od 18. septembra, 2009. godine, kojom je donešen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o električnoj energiji (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj 61/09,) a koji je donio Parlament Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH”, broj 83/11), JP Elektroprivreda BiH će nastaviti snabdjevat Brčko Distrikt do vremena kada to prestanu zahtijevati uslovi tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini.
- (7) U skladu sa razvojem tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini, postojeća elektroprivredna društva u Federaciji BiH će nastaviti sa proizvodnjom električne energije za nekvalifikovane kupce i snabdijevanjem nekvalifikovanih kupaca , a sve u okviru vršenja obaveze javne usluge.
- (8) U okviru vršenja obaveze javne usluge postojeća elektroprivredna društva u Federaciji BiH će obavljati djelatnost distribucije električne energije.
- (9) Ovlaštenja po osnovu državnog kapitala u postojećim elektroprivrednim društvima, i u društvima koja nastanu nakon restrukturiranja elektroenergetskog sektora, vršit će Ministarstvo.
- (10) Ministar će, u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti pravilnik o pregledu i usklađenosti projektne dokumentacije u skladu sa članom 101. stav (1) ovog zakona.
- (11) Ministar će, u roku od četiri (4) mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti pravilnik o uslovima koje u pogledu kadrova, tehničke opremljenosti moraju ispunjavati privredna društva i druga pravna lica koja vrše montažu, remont, reviziju i ispitivanja elektroenergetskih postrojenja i instalacija.

- (12) Ministar će, u roku od pet (5) mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti pravilnik o utvrđivanju ispunjavanja uvjeta za obavljanje periodičnih pregleda, mjerenja i ispitivanja na elektroenergetskim postrojenjima, električnim uređajima, električnim instalacijama i izdavanju isprava
- (13) Ministar će, u roku od šest (6) mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnih ispita za radnike koji rade na rukovanju i održavanju elektroenergetskih postrojenja, instalacija i uređaja koja su u funkciji proizvodnje, prenosa i distribucije električne energije.

Član 117.

- (1) Danom stupanja na snagu ovog zakona, na teritoriji Federacije prestaje primjena Zakona o električnoj energiji ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/02 i 38/05,).
- (2) Danom stupanja na snagu ovog zakona, na teritoriji Federacije prestaje primjena Zakona o elektroenergetskoj inspekciji ("Službene novine Federacije BiH", broj: 8/02)

Član 118.

- (1) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".